

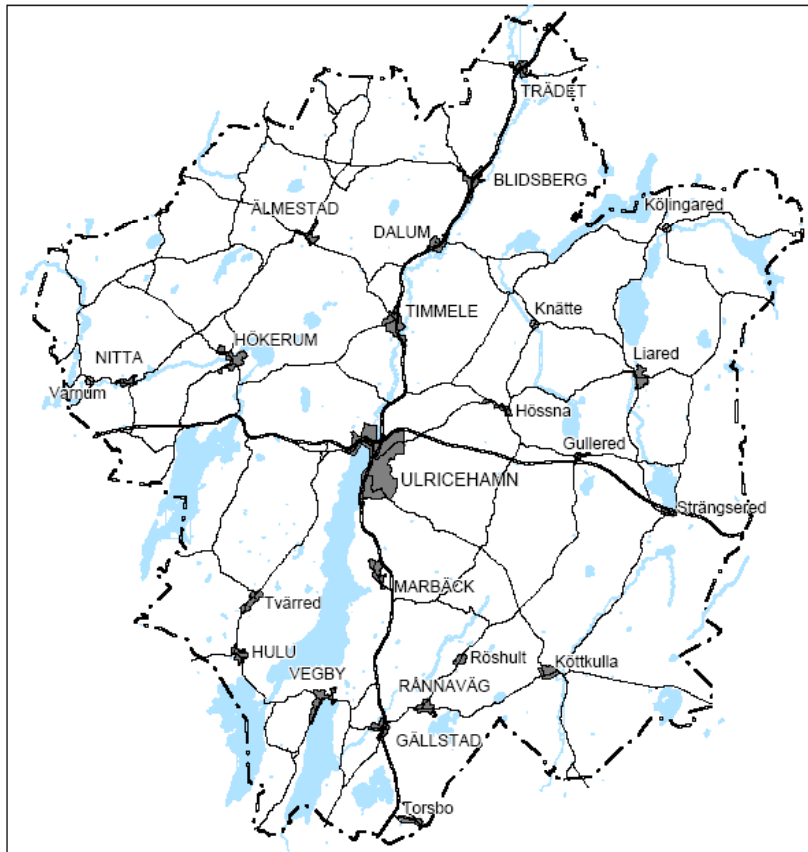

ULRICEHAMNS
KOMMUN

AVFALLSPLANERING 2006

Del 2 Avfallsplan Planeringsunderlag

Slutligt förslag 2007-05-30 för utställning

Antagen av kommunfullmäktige i Ulricehamn 2007-10-22, § 140

Avfallsplanering 2006 redovisas i 4 delar.

Del 1. Avfallsplan. Handlingsprogram

Här redovisas ett framtidsscenario, övergripande mål och strategier samt detaljerat handlingsplan.

Del 2. Avfallsplan. Planeringsunderlag

Här redovisas planeringsförutsättningar såsom

- uppgifter om kommun och näringsliv,
  - statens syn på avfallsfrågor,
- nuläge, framtid och åtgärder för
- avfall som kommunen ansvarar för,
  - avfall som omfattas av producentansvar och
  - övrigt avfall
- samt
- sammanställning av avfallsmängder,
  - avfallsanläggningar och
  - gamla avfallsupplag.

Del 3. Avfallsplan. Miljöbedömning

Här beskrivs hur den miljöbedömning av planer och program som krävs enligt 6 kapitlet 11 – 18 §§ miljöbalken har genomförts.

En avstämning av avfallsplanen mot nationella miljömål redovisas.

Del 4. Renhållningsordning. Föreskrifter

Här redovisas kommunens renhållningsordning med föreskrifter.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	1
1.1	Inledning.....	1
1.2	Tidigare avfallsplan	1
1.3	Kommun och näringsliv.....	2
1.4	Statens syn på avfallsfrågor.....	3
2	AVFALL SOM KOMMUNEN ANSVARAR FÖR.....	8
2.1	Organisation.....	8
2.2	Avfallstaxor.....	12
2.3	Kärlavfall	13
2.4	Matavfall.....	15
2.5	Grovavfall.....	17
2.6	Trädgårdsavfall	18
2.7	Latrin	19
2.8	Slam	19
2.9	Farligt avfall och småbatterier.....	20
3	AVFALL SOM OMFATTAS AV PRODUCENTANSVAR	22
3.1	Förpackningsavfall och returpapper.....	22
3.2	Elektriska och elektroniska produkter	25
3.3	Däck	27
3.4	Bilar	28
3.5	Blybatterier tyngre än 3 kg.....	29
4	ÖVRIGT AVFALL.....	31
4.1	Avfall från jordbruk, jakt och skogsbruk	31
4.2	Avfall från textil- och beklädnadsindustri	32
4.3	Avfall från el-, gas-, ång-, hetvatten- och vattenförsörjning samt avloppsrening och renhållning.....	34
4.4	Avfall från byggverksamhet.....	35
4.5	Övrigt avfall från handel och industri.....	37
5	SAMMANSTÄLLNING AV AVFALLSMÄNGDER	39
6	AVFALLSANLÄGGNINGAR	41
6.1	Anläggningar som kommunen ansvarar för.....	41
6.2	Övriga anläggningar.....	44
7	GAMLA AVFALLSUPPLAG	48
7.1	Inledning.....	48
7.2	Utförd kartering och åtgärder	48

1 PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

1.1 Inledning

I varje kommun skall det finnas en avfallsplan enligt miljöbalken 15 kap. 11 §. Avfallsplanen skall innehålla uppgifter om avfall inom kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallens mängd och farlighet. Vad planen i övrigt ska innehålla framgår av Naturvårdsverkets föreskrifter.

Den nu genomförda avfallsplaneringen utgår från styrfaktorer som ny miljölagsstiftning, avfallsskatt, producentansvar, förbud mot deponering av brännbart och organiskt avfall samt skärpta krav på deponier.

Arbetet med att ta fram en ny avfallsplan för Ulricehamn har bedrivits i en arbetsgrupp. Arbetsgruppen har bestått av tjänstemän från serviceförvaltningen, miljö- och samhällsbyggnadskontoret samt Ulricehamns Energi AB.

Kommunstyrelsens AU har fungerat som styrgrupp.

Arbetet har resulterat i denna avfallsplan. Dessutom har en miljöbedömning utförts enligt kraven i miljöbalken samt en ny renhållningsordning utarbetats. I denna rapport, del 2, redovisas planeringsförutsättningar samt nuläge, framtid och förslag till åtgärder mer i detalj.

1.2 Tidigare avfallsplan

Den tidigare avfallsplanen är från 1998 och har varit vägledande för kommunens agerande i avfallsfrågor. I avfallsplanen redovisades bland annat mål för kommunens avfallshantering. I ett handlingsprogram angavs konkreta mål och åtgärder, som skulle vidtas under perioden 1998 - 2005. De allra flesta av åtgärderna har nu genomförts. Åtgärderna har bland annat resulterat i mindre avfallsmängder, ökad återvinning och bättre omhändertagande av det farliga avfallet.

Kvarvarande åtgärder är antingen medtagna i denna avfallsplan eller så har de inte bedömts som relevanta i dagsläget. Föreliggande avfallsplan ersätter helt den tidigare.

1.3 Kommun och näringsliv

1.3.1 Kommun

Ulricehamn har drygt 22 000 invånare. Totalt finns cirka 10 580 hushåll varav närmare 7 240 är villahushåll. Det är en stor andel av hushållen som bor i eget ägt boende, cirka 65 procent. Cirka 30 procent av bostäderna finns i hyresrätt och 4 procent i bostadsrätt. Det finns cirka 1 250 fritidshus inom kommunen.

1.3.2 Näringsliv

Ulricehamns kommun präglas i hög grad av sitt stora inslag av små och medelstora företag. Textilindustrin är betydelsefull och många av landets mest kända textilföretag har sin verksamhet i Ulricehamn. I kommunens södra del finns Sveriges Trikåcentrum.

Ny teknik och en intensiv produktutveckling har skapat konkurrenskraftiga tekoföretag. Drygt 11 % av de yrkesverksamma i Ulricehamn arbetar idag i olika textilföretag. Bland de mer kända återfinns bland annat SegerEurope AB, Bogesunds väveri AB, Kriss, Ivanhoe, med flera. Tillverkningsindustrin inom verkstadsvaror har utvecklats kraftigt under senare år och utgör nu tillsammans med teko den största industrinäringen i kommunen.

Kommunens största företag, IRO AB, är genom sin tillverkning av garnmatare för stickmaskiner och vävstolar, kopplad till textilindustrin. IRO AB har idag ca 300 anställda och är världsledande på marknaden med en exportandel på drygt 99 %.

Handeln spelar en mycket viktig roll i kommunens näringsliv. Ett flertal handelsföretag med både nationell och internationell verksamhet finns i kommunen.

Antalet företag (registrerade vid PRV 2001-01-01) uppgår till cirka 2800 st. Denna siffra inkluderar alla företagsformer. I dagligt tal brukar antalet företag anges till cirka 650 st, exklusive jordbruken. Jordbruken uppgår till cirka 500. (SCB:s lantbruksregister 2000).

Fyra av de fem största privata arbetsplatserna i kommunen är att hänföra till kategorin verkstadsindustrier. Ett företag är ett tjänsteföretag inom logistik.

Av **tabell 1:1** framgår fördelningen mellan offentlig sektor och privat näringsliv.

Tabell 1:1. Andel förvärvsarbetande i %.

Branschfördelning.	Ulricehamn	Riket
Energi, vatten och avfall	0,7	0,9
Offentlig förvaltning (kommunal service, myndigheter)	3,4	5,4
Servicenäring, föreningsliv, religiösa samfund mm	3,7	6,7
Byggverksamhet	4,5	5,7
Jord- och skogsbruk	4,7	1,9
Finansiell verksamhet, media- och företagstjänster	6,9	13,5
Utbildning	7,2	8,2
Handel och kommunikationer	18,1	18,7
Vård och omsorg	18,6	18,1
Tillverkningsindustri	30,4	19,1

1.4 Statens syn på avfallsfrågor

Regering och riksdag har vid flera tillfällen ställt upp mål och genomfört åtgärder för att förbättra avfallshanteringen. De övergripande målen inom avfallsområdet är sammanfattningsvis att minska avfallsmängderna och farligheten hos avfallet samt att tydligare styra avfallet från deponering mot återanvändning och återvinning.

I den så kallade kretsloppspropositionen (2002/03:117) ”*Ett samhälle med giftfria och resurssnåla kretslopp*” slås bland annat fast att den tidigare inriktningen på avfallspolitiken ska fortsätta och utvecklas enligt den inom EU beslutade avfallshierarkin. Riksdagen tog beslut 2003. Härigenom tydliggjordes också ansvarsfördelningen och under 2004 infördes avfallsinnehavarens ansvar i miljöbalken. Det finns därmed ett lagstadgat ansvar att hantera avfall på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. Ansvaret är riktat specifikt till alla som innehar och ger upphov till avfall.

Kommunerna är ansvariga för hushållsavfall. Detta omfattar både det avfall som kommer från hushåll och det avfall som kommer från andra verksamheter, men som är jämförligt med avfallet från hushåll. Samtidigt finns det producenter som har skyldighet att ta hand om vissa specificerade avfallsslag. Avfall som varken omfattas av kommunernas eller producenternas ansvar måste avfallsinnehavaren själv ta hand om och hitta en hälso- och miljömässigt god hantering för.

Ett stort antal **lagar, förordningar och ökade krav** har tillkommit inom avfallsområdet på senare tid och fler förväntas inom de närmaste åren. Här kan nämnas följande:

- ***Ny miljöbalk gäller från 1 januari 1999***
Miljöbalken (SFS 1998:808) reglerar bland annat miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Miljöbalken i sig innebar inga direkta och omedelbara förändringar av pågående avfallsverksamhet. Däremot har det tillkommit ett antal förordningar och föreskrifter påverkar avfallsverksamheten.

Miljöbalken har sedan sin tillkomst successivt utökats och reviderats.

- ***Ny avfallsförordning gäller från 1 januari 2002***
Tillkomsten av avfallsförordningen (SFS 2001:1063) innebar att renhållningsförordningen och förordningen om farligt avfall upphävdes och ersattes av den nya förordningen.
- ***Producentansvar för uttjänta produkter***
För närvarande finns förordningar om producentansvar för förpackningar, returpapper, däck, bilar och elektronikavfall. Ändringar genomfördes i förordningar för förpackningar respektive returpapper år 2004. Ny förordning för elektriska och elektroniska produkter trädde i kraft i augusti 2005. Tidigare förordning gäller tills vidare för glödlampor och ljuskällor. Det finns också ett frivilligt producentansvar för kontorspapper.
- ***Skatt på avfall som deponeras infördes den 1 januari 2000***
Lagen om skatt på avfall (SFS 1999:673) trädde i kraft den 1 januari 2000 och innebar att skattesatsen bestämdes till 250 kr per ton avfall. Denna skattesats har höjts flera gånger och är från årsskiftet 2005/06 **435 kr per ton avfall**. Avfallsskatten bestäms på grundval av vägning av de massor som ska deponeras. Undantag från skatteplikten gäller exempelvis för avfall som ska behandlas genom kompostering, rötning och förbränning. Avdrag i deklarationen får göras för bland annat avfall som används för driften av anläggningen eller som används för konstruktionsarbeten.
- ***Förordning (SFS 2001:512) och föreskrifter (NFS 2004:10) om deponering och mottagning av avfall***
Här anges bland annat att utsorterat brännbart avfall inte får deponeras efter den 1 januari 2002 samt att organiskt avfall inte får deponeras efter den 1 januari 2005. Dispens kan sökas för ett år i taget.

Tillkomsten av förordningen har gjort att kraven avsevärt skärpts på såväl befintliga som kommande deponier. Samtliga deponier ska ha uppnått en enhetlig standard senast 2008. Bestämmelserna i den nya förordningen innebär framför allt att kraven på bottenkonstruktioner, sluttäckningskonstruktioner och kontroller har skärpts. Dessa krav kommer avsevärt att öka kostnaderna för deponeringsverksamhet.

Från 1 januari 2005 gäller speciella kriterier och förfaranden för mottagning av avfall som ska deponeras. För deponier som var i drift före 16 juli 2001 gäller övergångsbestämmelser.

- ***Föreskrifter och allmänna råd om hantering av brännbart och organiskt avfall***

Föreskrifterna (NFS 2004:4) innehåller bestämmelser om sortering av brännbart avfall, undantag från kravet att brännbart avfall skall förvaras och transporteras bort skilt från annat avfall, undantag från förbudet mot deponering av utsorterat brännbart avfall och organiskt avfall samt bestämmelser om dispens för deponering av utsorterat brännbart avfall och organiskt avfall.

I de beslutade föreskrifterna om hantering av brännbart avfall finns regler för hur sorteringen ska gå till. Varje kommun ska erbjuda möjlighet för den som ger upphov till hushållsavfall att sortera avfallet. Särskilt angeläget är detta ifråga om det farliga avfallet.

Enligt föreskrifterna har den som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall (dvs. verksamhetsavfall) skyldighet att sortera sitt avfall.

- ***Skärpta krav kommer på förbränningsanläggningar***

Från den 28 december 2005 gäller EU:s nya strängare regler om avfallsförbränning fullt ut i hela EU. De svenska anläggningarna uppfyller redan kraven. Lagstiftningen innebär skärpta krav för förbränningsanläggningar avseende utsläpp till vatten och luft.

Den 1 juli 2006 infördes en **skatt** på förbränning av hushållsavfall. Kommunernas kostnader för förbränning av hushållsavfall ökade med mellan 56 och 448 kr/ton avfall beroende på förbränningsanläggningens elverkningsgrad.

- ***Sveriges avfallsplan***

Naturvårdsverket har på uppdrag av regeringen tagit fram ”Strategi för hållbar avfallshantering – Sveriges avfallsplan”. Strategin sammanfattar och förklarar den svenska avfallspolitiken och pekar ut de områden som bör prioriteras i avfallsarbetet under de närmaste åren. Naturvårdsverket visar på effekter av de åtgärder som har genomförts och pekar ut områden som bör prioriteras i avfallsarbetet under de närmaste åren. Strategin kommer att revideras inom 1-2 år.

Följande områden prioriteras:

1. Genomför de regler och använd de styrmedel som beslutats och följ upp att de får avsedd effekt.
2. Flytta fokus till att minska avfallets farlighet och mängd.
3. Öka kunskapen om miljögifter
4. Det ska vara enkelt för hushållen att sortera avfall
5. Utveckla svenskt deltagande i EU-arbetet inom avfallsområdet

- **16 svenska miljö kvalitetsmål**

Riksdagen beslutade 1999 om 15 nationella miljö kvalitetsmål. Målen beskriver de egenskaper som vår natur- och kulturmiljö måste ha för att samhällsutvecklingen ska vara ekologiskt hållbar. Sedan dess har riksdagen beslutat om 71 delmål till miljö kvalitetsmålen.

Vid en genomgång under 2005 konstaterades att det nuvarande systemet med miljö kvalitetsmål fungerar bra. Men det kan bli bättre, till exempel genom att myndigheter, organisationer, företag och andra aktörer får en tydligare roll.

Genom riksdagens beslut i november 2005 infördes ett nytt miljö kvalitetsmål om biologisk mångfald, "Ett rikt växt- och djurliv". Dessutom beslutades om att ändra, ta bort och lägga till ett antal delmål.

De 16 miljö kvalitetsmålen är vägledande vid tillämpningen av miljö balken. Under miljö kvalitetsmålet **God bebyggd miljö** finns följande delmål som rör avfallshanteringen:

- *Mängden deponerat avfall exklusive gruvavfall skall minska med minst 50% till år 2005 räknat från 1994 års nivå samtidigt som den totala mängden genererat avfall inte ökar.*
- *Samtliga avfallsdeponier har senast år 2008 uppnått en enhetlig standard och uppfyller högt uppställda miljökrav enligt EU:s beslutade direktiv om deponering av avfall.*
- *Senast år 2010 ska minst 35 procent av avfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser källsorterat matavfall till såväl hemkompostering som central behandling.*
- *Senast år 2010 ska matavfall och därmed jämförligt avfall från livsmedelsindustrier m.m. återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser sådant avfall som förekommer utan att vara blandat med annat avfall och är av en sådan kvalitet att det är lämpligt att efter behandling återföra till växtodling.*

I miljö kvalitetsmålet **giftfri miljö** står att miljön skall vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. En god avfallshandling är mycket viktig för att kunna uppnå detta mål.

- **Nya föreskrifter och allmänna råd om innehållet i kommunal avfallsplan**
Eftersom de gamla föreskrifterna ansågs föråldrade har nya utarbetats av Naturvårdsverket, SNF 2006:6.

Planens uppgifter om avfall i kommunen ska delas upp på det avfall som kommunen ansvarar för, respektive det avfall som kommunen inte har ansvar för.

För avfall som kommunen ansvarar för skall planen innehålla mål för insamling och behandling av avfallet samt mål för hur avfallets mängd och farlighet kan minskas. Planen skall även innehålla lokala mål som utgår från nationella miljökvalitetsmål och regionala mål som berör avfallsområdet. Planen skall vidare innehålla en beskrivning av hur de lokala målen kan bidra till att de nationella miljökvalitetsmålen respektive de regionala målen nås.

För avfall som kommunen inte ansvarar för skall planen innehålla lokala mål som utgår från de nationella miljökvalitetsmål som berör avfallsområdet.

Planen skall beskriva de åtgärder som kommunen planerar att vidta för att uppnå de uppsatta målen samt hur målen kommer att följas upp.

Omvärldsfaktorer

Miljömål

- Internationella
- Nationella
- Lokala

Lagstiftning

- Direktiv
- Lagar
- Förordningar
- Föreskrifter

Skatter och bidrag

- Deponiskatt
- Förbränningsskatt
- LIP-bidrag
- KLIMP-bidrag

Ökad marknadsekonomi

- Ensamrätt och monopol minskar
- Affärsmässigheten ökar

Figur 1:1. Omvärldsfaktorer som styr och påverkar avfallshanteringen.

2 AVFALL SOM KOMMUNEN ANSVARAR FÖR

2.1 Organisation

2.1.1 Nuläge

Kommunerna har ansvar för hushållsavfall, med undantag av sådant hushållsavfall som omfattas av producentansvar. I kommunernas ansvar för hushållsavfall ingår även sådant avfall som är jämförbart med hushållsavfall som uppstår i verksamheter t.ex. kontor, affärer, institutioner med mera. Kommunernas ansvar omfattar också insamling och sortering av batterier (småbatterier). Det ansvar för insamling och bortskaffande av kyl- och frysmöbler som kommunerna hade tidigare har upphört och överförs till producenterna.

I Ulricehamn är det kommunstyrelsen som ansvarar för den kommunala avfallshanteringen. Planering och utredning utförs av tjänstemän på serviceförvaltningen som också sköter driften av avfallsanläggningen Övreskog.

Insamling och transporter sköts av entreprenörer. De handlas upp i olika delentreprenader som löper under fem år med möjlighet till förlängning i två år med ett år i taget. Upphandling för perioden 2007 – 2011 har genomförts. Denna gång delas i två entreprenader.

Den ena entreprenaden omfattar följande:

- Insamling, transport och behandling av hushållsavfall, latrin och småbatterier, mobil grovsopsinsamling inklusive transport och behandling.
- Insamling, transport och behandling av farligt avfall samt städning/skötsel av återvinningsstationer.
- Rangering av containrar på återvinningscentralen.
- Debitering av enskilda abonnenter för avfallshämtning mm

Förutom insamling och transport ingår denna gång även behandling i denna entreprenad.

Den andra entreprenaden omfattar slamsugning och transport av våtslam från enskilda avloppsanläggningar till Timmele och Gällstad avloppsverk samt debitering av enskilda abonnenter för slamtömning.

Tillsynen över efterlevnaden av miljöbalken samt de förordningar och föreskrifter som är meddelade med stöd av den, utförs av Miljö- och byggnämnden, som också är tillsynsmyndighet.

Förutom information om den kommunala avfallshanteringen till hushållen har kommunen ett informationsansvar vad gäller förpackningar och tidningar samt elavfall. Producenterna ska lämna underlag för informationen samt ges möjlighet att lämna synpunkter på utformningen av informationen.

På kommunens hemsida finns information om avfall och återvinning. I den årliga Miljökalendarern finns dessutom miljöinformation angående källsortering, och övrig sophantering.

2.1.2 Framtid

Ulricehamn är en förhållandevis liten kommun med små egna resurser. Man har valt att koncentrera resurserna på den del av avfallshanteringen som ligger inom det kommunala ansvarsområdet. Stora delar av verksamheten har lagts ut på entreprenad.

Det finns många faktorer som inverkar på hur kommuner av olika storlek organiserar sin avfallshantering. Några faktorer att beakta redovisas i **figur 2:1**.

Figur 2-1. Faktorer att ta hänsyn till.

Inom framför allt storstadsområdena har kommunerna valt att gå samman och bilda särskilda avfallsbolag med en mycket omfattande verksamhet. En del kommuner, oftast mindre har valt att gå samman i kommunalförbund. Detta hänger bland annat samman med att kommunerna under 1970-talet gavs ett tydligt ansvar för avfallshanteringen. Ökande avfallsmängder, en alltmer komplicerad avfallshantering, stora investeringar i anläggningar och stordriftsfördelar var några av orsakerna till samverkan i olika former. Det var också en dåligt utvecklad marknad med få aktörer.

Förhållandena är annorlunda i dag. Lagstiftningen har tilldelat kommuner, avfallsinnehavare och producenter särskilt ansvar. Det innebär att de har ett uttalat

fysiskt, ekonomiskt och juridiskt ansvar för det avfall som uppkommer. I den nuvarande ansvarsfördelningen har kommunerna en mindre roll än tidigare. Det har också utvecklats en mer differentierad avfallsmarknad med många små och stora aktörer. Affärsmässigheten ökar.

Figur 2:2. Stort avfallsbolag med allt under en hatt eller många små aktörer?

Ulricehamns läge mellan två stora kommuner, Borås och Jönköping, och närheten till Göteborgsregionen gör att det finns en väl utvecklad avfallsmarknad med både stora och små aktörer. När det gäller behandlingsanläggningar, som kräver stora investeringar och som ger stordriftsfördelar, finns sådana i regionen och flera är på gång. Se nedan under rubriken ”7. Avfallsanläggningar”. Ulricehamns kommun behöver sålunda inte organisatoriskt/ekonomiskt gå in i den typen av verksamhet för att få tillgång till lämpliga behandlingsanläggningar. Det är inte heller aktuellt att anlägga och driva någon form av stor regional avfallsbehandlingsanläggning inom kommunen.

Den viktigaste uppgiften för Ulricehamns kommun är att utveckla den lokala avfallsverksamheten på olika sätt; det gäller främst insamling och transporter men också återanvändning och återvinning bland annat verksamheten på Övreskog. Informationen till kommuninvånarna är en annan viktig uppgift.

Som nämnts har Ulricehamns kommun valt att koncentrera resurserna på den del av avfallshanteringen som ligger inom det kommunala ansvarsområdet. Denna strategi förutsätts tillämpas även framöver. Såväl den lokala som den regionala avfallsmarknaden bedöms kunna fungera mycket väl.

Avfallshanteringen genomgår stora förändringar med ökade krav. Detta ställer också stora krav på organisationen, även om verksamheten begränsas till i princip det kommunala ansvarsområdet. Problemet för Ulricehamns kommun är att organisationen kan bli för liten. Det medför svårigheter att utveckla och upprätthålla personalens kompetens inom avfallsområdet. Det kan också bli

problem att behålla personal, om man inte ingår i en större organisation som ger stöd och främjar utveckling.

Planering och utredning, administration och debitering, löpande rådgivning och information samt verksamheten vid Övreskog bör därför stärkas. Formerna för samarbete mellan olika aktörer bör ses över och förslag arbetas fram och genomföras. Det kan gälla ökad samverkan med annan liknande kommunal verksamhet och/eller samverkan med grannkommuner. Basverksamheten i avfallshanteringen måste dock kunna påverkas och styras av kommunens ansvariga nämnd.

Kommunstyrelsen har beslutat om en översyn av organisationen för avfallshanteringen inom kommunen.

Kunskapsnivån behöver höjas angående uppkomst och hantering av avfall hos avfallslämnaren genom fortlöpande information. Detta är en uppgift för bland annat kommunens miljöstrateg.

En tillsynsplan för Ulricehamns kommun som även innefattar avfallsfrågorna har nyligen arbetats fram. Den bör fortsättningsvis revideras årligen.

2.1.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- En översyn av organisationen för avfallshanteringen inom kommunen inkluderande samverkan med grannkommunerna genomförs. (2007)
- Informationen om avfallshanteringen på kommunens hemsida förbättras och hålls ajour kontinuerligt. (2007-)
- Kontinuerlig information genom årlig kalender ges ut även framöver. (2007-)
- Kampanjvis information och rådgivning vid återvinningscentralen och övriga anläggningar för återvinning. (2007-)
- Återkommande information i kommunens skolor. (2007-)
- Fortlöpande information om hur hushåll och verksamheter kan minska sina avfallsmängder. (2007-)
- Tillsynsplanen revideras årligen. (2007-)

2.2 Avfallstaxor

2.2.1 Nuläge

Avfallsverksamheten finansieras helt och hållet via avgifter. Inga skattemedel används. Avgifterna för renhållning används för att täcka nödvändiga planerings-, kapital- och driftskostnader för verksamheten. Eventuellt överskott fonderas för att komma renhållningsabonnenterna tillgodo. Inget överskott från renhållningsavgifterna förs över till kommunens skattefinansierade verksamhet.

År 1996 infördes ett system med vikttaxor som innebär att avgiften delats upp i en fast och en rörlig avgift baserad på mängden avfall som lämnas på fastigheten. Numera ingår samtliga permanentboende i systemet. Det ger incitament till ökad återvinning genom hemkompostering och materialåtervinning. Detta har inneburit att mängden hushållsavfall till förbränning och deponering har minskat.

För ett normalhushåll utgår en lägenhetsavgift på 120 kr/år, som ska täcka kostnaderna för grovsopor, farligt avfall med mera. Härtill kommer en fast avgift på 460 kr/år samt en rörlig avgift på 2,20 kr/kg avfall. För normalhushållet blir den rörliga delen till cirka 680 kr/år. Den totala kostnaden fördelas sålunda ungefär lika mellan fast och rörlig avgift. Mervärdesskatt tillkommer. Avfall som lämnas vid Övreskog debiteras enligt särskild taxa.

2.2.2 Framtid

Avfallstaxorna måste successivt anpassas till dels avfallsskatten, dels de ökade kraven på sortering och behandling av avfallet.

Systemet med vikttaxor behålls. Avgiften fördelas mellan fast och rörlig avgift på ungefär samma sätt som idag.

Ett speciellt problem är hanteringen av pengar vid återvinningscentralen. Det gäller bland annat rånrisken. Den årliga intäkten uppgår till cirka 400 000 kronor. Man kan överväga att slopa avgiften helt och täcka kostnaden via taxan för hushållsavfall. Ett av skälen att införa avgift var dock att få avfallslämnarna att komma färre gånger och då ha med sig mer avfall. Man beaktade också att risken för olyckor vid passage av Rv 40 skulle minska vid färre besök.

Ett sätt att komma tillrätta med problemet kan vara att införa till exempel kortsystem, som finns i flera andra kommuner. Kort med ett lämpligt antal besök till återvinningscentralen skickas ut till alla hushåll en gång per år, eventuellt tillsammans med miljökalendern. Kostnaden täcks via taxan för hushållsavfall. Det ska finnas möjlighet att köpa extra kort om behovet är större eller om man slarvar bort sitt kort.

Samma typ av betalsystem kan eventuellt också användas för småföretagen. Beträffande småföretagens avgifter vid avlämning av avfall till återvinningscentralen, se kap 4.5.

2.2.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Taxorna revideras årligen vid behov. (2007-)
- Fråga om annat betalsystem vid återvinningscentralen utreds och genomförs. (2007-2008)

2.3 Kärlavfall

2.3.1 Nuläge

Mängden hushållsavfall som samlades in i kärl- och säckar under 2005 uppgick till cirka 3 300 ton. Avfallet hämtas/töms av kommunens renhållningsentreprenör. Omfattningen av verksamheten framgår av **tabell 2:1**.

Tabell 2:1. Omfattningen av insamlingsverksamheten för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall i kärl.

Typ	Storlek liter	Hämtningsintervall	Antal kärl	Antal hämtn. ställen	Antal hämtn./år
Tätorter exkl flerfamiljshus, affärer, restauranger, skolor mm					
Kärl	240	1 g/14dgr	4 031	4 031	104 806
Kärl	370	1 g/14dgr	32	32	832
Landsbygd					
Kärl	240	4 ggr/år	20	20	80
Kärl	240	2 ggr/år	18	18	36
Kärl	240	1 g/14dgr	1 730	1 679	44 980
Kärl	240	1 g/4 v	551	551	7 163
Kärl	660	1 g/14dgr	7	5	182
Tätorter avseende flerfamiljshus, affärer, restauranger, skolor mm					
Kärl	240	1 g/v	45	29	2 340
Kärl	240	1 g/14dgr	93	31	2 418
Kärl	370	1 g/v	53	36	2 756
Kärl	370	1 g/14dgr	161	122	4 186
Kärl	660	1 g/v	92	70	4 784
Kärl	660	1 g/14dgr	199	133	5 174
Friliggande fritidshus (1 maj - 15 september)					
Kärl	240	1 g/14dgr	242	222	2 420

Utöver kärllämning från fritidshus finns containrar uppställda på 8 olika hämtställen inom fritidshusområden. Containrarna hämtas 19 gånger under perioden 1 maj – 15 september och betjänar 306 abonnenter.

Enligt renhållningsordning finns möjligheter att medge undantag från renhållningsbestämmelserna. Förlängt hämtningsintervall kan medges till en gång i kvartalet och en gång i halvåret. Dessutom kan totalbefrielse från sophämtning beviljas.

2.3.2 Framtid

Insamling och transport svarar för en betydande del av avfallskostnaderna. Det är alltså väsentligt att utveckla insamlingsarbetet mot ökad mekanisering, effektivare utnyttjande av fordonen och kanske också ökad brukarmedverkan.

Arbetsmiljö- och säkerhetsfrågorna måste hela tiden beaktas och i synnerhet vid förändringar av systemen. Även miljöbelastning orsakad av utsläpp från fordon, trafikbelastning, vägslitage, lukt och buller måste beaktas. Miljökrav ska ställas på motorer, drivmedel m m.

Ett problem som uppmärksammas är att det inte finns något aktuellt register över vilka som är totalbefriade från sophämtning. Kommunen bör skaffa sig bättre kontroll över detta.

För närvarande körs allt avfall som samlas in i kärl till förbränning. I framtiden kan det ges möjlighet eller ställas krav på källsortering i olika fraktioner till exempel i brännbart och i rötbart/komposterbart. Det kan åstadkommas genom olidfärgade påsar som läggs i samma kärl och sorteras vid behandlingsanläggningen (exempelvis "Borås-modellen") eller att fraktionerna läggs i två olika kärl och samlas in separat (exempelvis "Jönköpings-modellen"). Skatt på förbränning kan också tvinga fram en annan behandling av det organiska avfallet än förbränning. Enligt RVF kommer nära hälften av landets kommuner att ha ett separat insamlingssystem för matavfall.

Tills vidare kommer dock Ulricehamns kommun att jobba vidare enligt den så kallade "Ulricehamns-modellen", som bland annat innebär en satsning på hemkompostering (se nedan under rubriken "2.4 Matavfall"). Förutsättningarna att ordna med separat insamling av det organiska avfallet från affärer, restauranger m. m. samt behandlingsmöjligheterna för detta avfall bör dock undersökas (Se 2.4.3).

Ett skäl till att behålla Ulricehamnsmodellen är att det finns förhållandevis många villafastigheter och små hyresfastigheter samt många landsbygdsboende i kommunen. Förutsättningarna för hemkompostering är alltså goda.

Ett annat skäl är att den storskaliga tekniken för rötning och kompostering av hushållens organiska avfall är under utveckling. Det kan vara klokt att avvakta en tid. Ett stort problem är också avsättningen av kompostmaterialet och rötresten, som ännu inte fungerar tillfredsställande.

2.3.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Register över vilka som är totalbefriade från sophämtning upprättas, regler och rutiner ses över samt åtgärder vidtas så att god kontroll och tillsyn kan upprätthållas. (2007).
- Insamlings- och transportsystemen anpassas till nya krav på källsortering och behandling av avfallet. (2007-)
- Vid upphandling av nya entreprenader ska ställas miljökrav på fordonens motorer, drivmedel och däck. (2007-)

2.4 Matavfall

2.4.1 Nuläge

För att uppmuntra hemkompostering och materialåtervinning används viktbaserad avfallstaxa. Den mängd avfall som hemkomposteras bedöms uppgå till cirka 800 ton per år.

Hemkompostering får enligt renhållningsordningen utföras om det kan göras utan olägenheter. Om matrester, kött och fisk och dylikt komposteras krävs det att komposten fungerar året runt och är skadedjurstät. Kompostering får också utföras på gödselplatta eller -behållare. Det krävs inget speciellt tillstånd för att få kompostera hushållsavfall, men man ska anmäla det till Miljö- och byggnämnden.

En undersökning från 2001 visar att antalet hushåll som hemkomposterar har minskat jämfört med 1996 års nivå; från 53 % till cirka 40 %. Någon stor förändring av viljan att kompostera har troligen inte ägt rum på senare år. Tidigare uppsatt mål att 90 % av hushållen ska kompostera sitt hushållsavfall ser ut att inte kunna nås inom överskådlig tid.

Det allmännyttiga bostadsbolaget STUBO har ordnat så att det finns möjlighet att kompostera vid deras hyresfastigheter.

Kompostskola finns på kommunens hemsida.

Beredningsavfall från storkök, restauranger och affärer tas för närvarande inte om hand separat för behandling genom rötning eller kompostering. Matavfall från tallrikar får inte gå till behandling.

2.4.2 Framtid

Enligt miljömålen ska minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker återvinnas genom biologisk behandling senast 2010. Regeringen förutsätter att kommunerna kommer att medverka till att uppnå målet. Enligt RVF kommer nära hälften av landets kommuner att ha ett separat insamlingssystem för matavfall inom några år (se också under rubriken "2.3 Kärl och säckavfall").

Som nämnts ovan (se 2.3.2) föreslås den så kallade "Ulricehamnsmodellen" behållas och utvecklas. För att lyckas måste olika typer av kampanjer och ständigt pågående information till hushållen genomföras. En strategi för detta bör utarbetas. Man bör nog också se över målsättningen och skriva ner den till en mer rimlig nivå, förslagsvis 60 %. Mängden komposterat avfall bedöms härvid uppgå till cirka 1 200 ton per år.

2.4.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- En förnyad enkätundersökning över omfattningen av hemkompostering utförs. (2007)
- Information för att uppnå ökad hemkompostering samt bibehålla den på en hög nivå genomförs. (2007-2010)

2.5 Grovavfall

2.5.1 Nuläge

Under 2005 samlades 840 ton grovavfall in.

Grovavfall mottas vid återvinningscentralen på Övreskog året runt. Containerar för grovsopor ställs också ut i tätorterna vid återvinningsstationerna (17 stycken) samt i Kölingared och Röshult två gånger om året (maj-juni och sept-okt) av kommunens entreprenör. Grovsoporna sorteras i brännbart, icke brännbart och skrot. Platsen är bemannad under den tid som containrarna står uppställda. Även farligt avfall kan då lämnas.

Insamlat grovavfall transporteras till återvinningscentralen och omlastas för transport till behandlingsanläggning.

Materialåtervinning främjas genom satsning på Återvinningsmarknaden "Överskottslagret". Förbrukade material rekonstrueras eller demonteras för återvinning av råvaror. Miljöstörande och miljöfarligt avfall utskiljs för omhändertagande. Avfall som renoveras och återanvänds uppgår till cirka 70 ton/år. Utrustningar och inventarier som omhändertas och renoveras för återanvändning uppgår till cirka 500 objekt/år. Avfall som återvinns uppgår till cirka 80 ton/år.

2.5.2 Framtid

Det har framförts önskemål om att förbättra grovsopinsamlingen. Många tycker att det är för långt till Övreskog och vissa tycker att insamling i containerar två gånger per år är för sällan.

Ett sätt att lösa problemet på skulle kunna vara att etablera små återvinningscentraler (återvinningsgårdar) på strategiska platser i kommunen. Flera andra kommuner har liknande system. På en sådan återvinningsgård skulle man ha möjlighet att lämna grovavfall uppdelat på brännbart, icke brännbart samt skrot. Dessutom skulle man kunna lämna trädgårdsavfall och eventuellt även farligt avfall. Återvinningsgårdarna skulle vara bemannade och ha öppet en eller ett par gånger per vecka beroende på befolkningsunderlaget. Platsen skulle vara inhägnad samt låst när den inte används. Möjligen skulle projekt "Överskottslagret" kunna utvecklas och personal därifrån bemanna återvinningsgårdarna. Förslaget system skulle helt eller delvis kunna ersätta utsättningen av containerar två gånger om året.

Som alternativ till att etablera återvinningsgårdar bör förutsättningarna för fastighetsnära hämtning undersökas. Hushållens inställning till frågorna undersöks lämpligen med en enkät. Kostnadsaspekten måste då också beaktas.

2.5.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Återvinningsmarknaden ” Överskottslagret” utvecklas ytterligare. (2007-)
- Förutsättningarna att etablera små återvinningscentraler (återvinningsgårdar) på strategiska platser i kommunen alternativt fastighetsnära hämtning utreds. (2008)
- En enkät om hushållens inställning till fastighetsnära hämtning av grovavfall genomförs. (2007)
- Åtgärder vidtas för att förbättra servicen för insamling/mottagning av grovavfall m m. (2009)

2.6 Trädgårdsavfall

2.6.1 Nuläge

Abonnenterna kan välja att antingen kompostera eller själva transportera avfallet till återvinningscentralen på Övreskog där avfallet komposteras. Grövre material flisas och körs till förbränning. Totalt tas cirka 1 000 ton park- och trädgårdsavfall emot för behandling på Övreskog. Kompostmaterialet används i första hand vid sluttäckning av deponin.

2.6.2 Framtid

Många tycker det är långt och eventuellt också onödigt att köra trädgårdsavfallet till återvinningscentralen på Övreskog. Alla kan/vill heller inte kompostera avfallet på sin fastighet. På många håll slängs trädgårdsavfall i närheten av tätbebyggelse och många upplever det som skräpigt. En förbättrad service kan åstadkommas om man kan lämna trädgårdsavfallet också vid de ovan nämnda återvinningsgårdarna.

2.6.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Förutsättningarna att ta emot även trädgårdsavfall vid små återvinningscentraler (återvinningsgårdar) på strategiska platser i kommunen utreds (se även under rubriken ”4.2 Grovavfall”). (2007)
- Åtgärder vidtas för att förbättra servicen för insamling/mottagning av trädgårdsavfall. (2008)
- En städkampanj genomförs för att forsla bort gamla upplag av trädgårdsavfall. (2008)
- Riktad information ges ut i syfte att minska nedskräpningen inom och utanför tätbebyggt område och skyltar sätts upp. (2008)

2.7 Latrin

2.7.1 Nuläge

Latrin hämtas veckovis under perioden 1 maj – 15 september i fritidsområden av kommunens entreprenör. Verksamheten omfattar drygt 20 hämtställen inklusive kommunens badplatser och liknande anläggningar.

I kommunens renhållningsordning anges möjligheter till undantag. Totalbefrielse från latrinhämtning kan fås om man komposterar det på egen fastighet eller har någon typ av förmultningstolett.

2.7.2 Framtid

Latrinhanteringen bör om möjligt avvecklas helt. Övergång till andra lösningar som exempelvis mulltoa bör stödjas. Kompostering av latrinet kan accepteras. För det krävs anmälan till Miljö- och byggnämnden.

För närvarande pågår upphandling av entreprenör, som också ska ombesörja behandlingen av latrinet.

2.7.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Riktad information ges till dem som har latrintömning om vilka andra möjligheter de har lösa sin avloppsfråga. (2007)

2.8 Slam

2.8.1 Nuläge

Våtslam från slamavskiljare och slutna tankar töms minst en gång per år av kommunens entreprenör. Verksamheten omfattar för närvarande 2 127 anläggningar. Slammet transporteras till avloppsreningsverken i Gällstad och Timmele för behandling. Under 2005 uppgick antalet tömningar till 3 616 stycken och mängden våtslam till cirka 6 000 m³.

Enligt renhållningsordningen finns möjligheter att medge undantag från bestämmelser om årlig tömning. Förlängt tömningsintervall kan medges till vartannat år samt totalbefrielse från slamtömning.

Slam från fettavskiljare körs till avloppsreningsverk för behandling.

2.8.2 Framtid

Möjligheten att medge undantag från bestämmelser om årlig tömning bör bibehållas. Tillsynen är tillräcklig och några klagomål har inte kommit in.

Omhändertagandet av slam från de enskilda anläggningarna innebär transport av stora mängder vatten. Förutsättningarna att använda mobila slamavvattare har undersökts och kommer att införas.

2.8.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Mobila slamavvattare för omhändertagande av slam från enskilda anläggningar införas. (2007)

2.9 Farligt avfall och småbatterier

2.9.1 Nuläge

Farligt avfall såsom spillolja, färgrester, småbatterier, febertermometrar, startbatterier, oljefilter, bekämpningsmedel, lösningsmedel m. m. kan lämnas till återvinningscentralen på Övreskog. Ingen avgift tas ut av hushållen. Under 2005 insamlades cirka 100 ton.

Farligt avfall kan också lämnas vid ordinarie sophämtning efter budning och ska då lämnas personligen. Det kan också lämnas i samband med insamlingen av grovsopor två gånger per år.

Småbatterier kan lämnas i affärer som säljer batterier samt i batteriholk på återvinningsstationerna. Bilbatterier och liknande tas också emot på bilverkstäder och skrotfirmor samt vid återvinningscentralen.

Döda djur lämnas företrädesvis till konverteringsanläggningen i Stenstorp, om nedgrävning på egen fastighet inte kan ske utan olägenhet. För nedgrävning krävs tillstånd. Små kadaver kan också lämnas till återvinningscentralen på Övreskog. För sällskapsdjur finns det en begravningsplats i Trädet.

Hushållen kan lämna asbest t ex från rivningar, ventilationskanaler, bromsbelägg m m återvinningscentralen på Övreskog. Asbesten ska förpackas enligt speciella instruktioner.

2.9.2 Framtid

Foto: André de Loisted

Insamling av det farliga avfallet och att förmå hushållen att skilja det från det övriga hushållsavfallet är en prioriterad fråga. Om möjligt bör insamlingen underlättas ytterligare genom etablering av återvinningsgårdar med möjlighet att också lämna in farligt avfall (se ovan).

Kunskapen om vad som är farligt avfall behöver förbättras. Det är också viktigt att ge tips om miljövänliga alternativ.

Svenska Renhållningsverksföreningen RVF genomför tillsammans med medlemmarna en särskild kampanj om farligt avfall under 2006. Kampanjen genomförs i två delar; en inledande nationell som väcker frågan om FA, följd av lokala/regionala kampanjer där frågan och budskapen konkretiseras.

Ulricehamns kommun bör genomföra informationskampanjer om farligt avfall.

2.9.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- En enkät om hushållens inställning till fastighetsnära hämtning av farligt avfall genomförs. (2007)
- Insamlingssystemen för hushållens farliga avfall ses över och förbättras. (2007)
- Informationen om det farliga avfallet, hur det ska sorteras och var det kan lämnas samt om möjligt tips om miljövänliga alternativ, intensifieras i samband med förändringar av insamlingssystemet. (2007)

3 AVFALL SOM OMFATTAS AV PRODUCENTANSVAR

3.1 Förpackningsavfall och returpapper

3.1.1 Nuläge

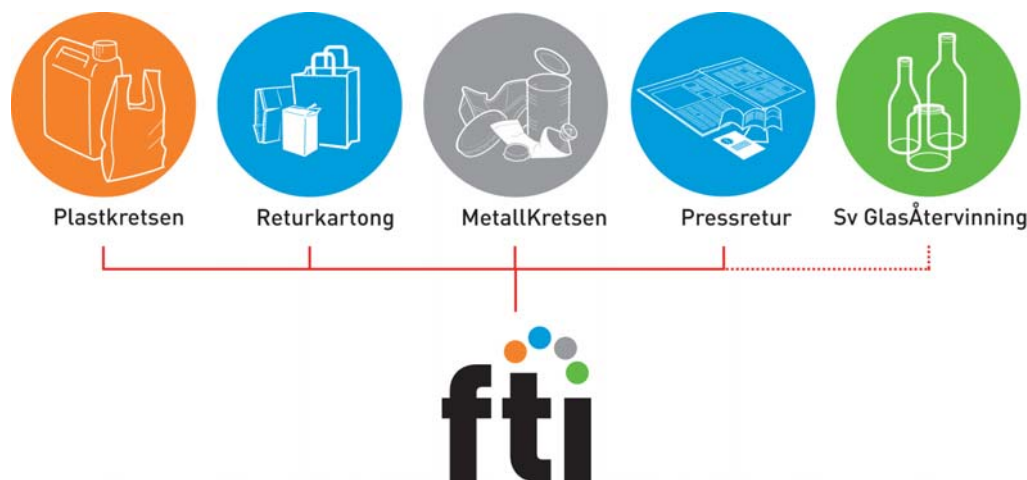
FTI, Förpacknings- och Tidningsinsamlingen, ersatte vid årsskiftet 2005 bolaget Förpackningsinsamlingen. Ägare till FTI är de fyra materialbolagen Plastkretsen, MetallKretsen, Returkartong och Pressretur. Dessutom finns Svensk GlasÅtervinning med genom ett avtalat samarbete som innebär att de är representerade i FTI:s styrelse och deltar i bolagets utformning.

FTI är de fem materialbolagens gemensamma samarbetsorgan med uppdrag att arbeta med dagliga och gemensamma frågor gällande skötsel och drift av återvinningsstationer.

Syftet med den nya organisationen är att ytterligare effektivisera och förbättra driften av återvinningsstationerna, och verka för ett långtgående samarbete mellan materialbolag, kommuner och entreprenörer.

FTI:s uppdrag innebär att:

- Delta på de övergripande samråden med kommunerna.
- Tillgodose kommunerna med underlag så de kan uppfylla sitt informationsansvar.
- Bekämpa nedskräpningen på återvinningsstationerna.
- Upphandla och övervaka städnings- och samordningsfunktionerna.

De nationella återvinningsmålen för förpackningsavfall och returpapper är följande:

- **Papp, papper och kartong:** 70 %, dock minst 40 % materialutnyttjande.
- **Wellpapp:** 65% materialutnyttjande.
- **Plast (ej PET-flaskor):** 70 %, dock minst 30 % materialutnyttjande.
- **Metallförpackningar:** 70 % materialutnyttjande.
- **Glas:** 70 % materialutnyttjande.
- **Aluminium (dryckesförpackning):** 90 % materialutnyttjande.
- **Aluminium (övrig förpackning):** 70 % materialutnyttjande.
- **PET (dryckesförpackning):** 90 % materialutnyttjande.
- **Träförpackningar:** 70 %, dock minst 15 % materialutnyttjande.
- **Övriga material:** 30 % per material, dock minst 15 % materialutnyttjande per material.
- **Returpapper:** 75 %, materialåtervinning eller annat miljömässigt godtagbart omhändertagande.

Inom Ulricehamns kommun finns förutom återvinningscentralen på Övreskog återvinningsstationer på 21 ställen i kommunen varav 3 i centralorten.

På återvinningsstationerna finns behållare/containrar för återvinning av batterier förpackningar (metall-, hårdplast-, mjukplast-, glas- och kartong) och tidningar. Återvinningsstationerna är i första hand till för hushållens avfall. Alla fraktioner materialåtervinns utom mjukplast som energiutvinns.

Företag (industri, handel, storkök osv.) anlitar entreprenörer för sin avfalls- hantering. Entreprenören tillhandahåller insamlingskärl och hämtar materialet. Avtalsvillkoren förhandlas mellan parterna och materialbolagen betalar för det insamlade materialet. Vilka fraktioner som gäller för företagen varierar.

Insamlingsresultatet för Ulricehamns kommun för år 2005 framgår av **tabell 3:1**. Insamlingsresultaten anges i kg per fast boende invånare och år. När det gäller alla materialslag utom plast inkluderas insamling från företag i underlaget (dock ej plåtfat, stålband och -tråd). För plast anges hushållsinsamling (hård plast) och företagsinsamling för sig. Uppgifterna bygger delvis på statistik över områden som kan bestå av flera kommuner, varvid insamlingsresultaten har fördelats jämnt mellan berörda kommuner i förhållande till antalet invånare.

Tabell 3:1. Insamlingsresultatet för Ulricehamns kommun för år 2005 enligt FTI:s statistik.

Insamlat material	Hela riket Kg/invånare	Ulricehamn kg/invånare
Glas	16,6	18,2
Plast	1,8	1,7
Metall	3,7	3,8
Pappersförpackningar	50,6	52,9
Tidningar	52,0	44,9

3.1.2 Framtid

I dag utförs mycket av avfallstransporterna av hushållen själva. De kör sitt utsorterade avfall till återvinningsstationerna. Minskad privat bilkörning med material och avfall bör eftersträvas. Materialbolagen ska förmås att utöka hämtningen, så att en så boendenära hämtning som möjligt åstadkoms. Materialbolagen bör också samordna sina transporter.

I exempelvis Helsingborg hämtas materialen vid fastighetsgräns i överenskommelse med materialbolagen. Sex fraktioner (tidningar, färgat och ofärgat glas, kartong, plåt, hårdplast; mjukplast till bränslefraktion) hämtas. Insamlingen är frivillig, men då det inte finns återvinningsstationer, tycks merparten av invånarna vara med, trots att det medför en extra kostnad. Jönköping planerar motsvarande. För Ulricehamns kommun är insamling vid fastigheten inte aktuell för närvarande. Det är en dyrare hantering. Dessutom är det så att insamlingsresultaten för Ulricehamn ligger över riksgenomsnittet för alla fraktioner utom tidningar. En enkät om hushållens inställning till fastighetsnära hämtning bör dock genomföras, förslagsvis vid samma tillfälle som enkäten om hemkompostering (se 2.4).

I växande utsträckning förekommer så kallad fastighetsnära insamling i t.ex. särskilda sorteringsrum eller återvinningsstugor i anslutning till framför allt flerfamiljshus och på uppdrag av fastighetsägaren. Denna insamling sker på marknadsmässiga villkor, där materialbolagen betalar för insamlat material men där i övrigt marknaden är fri.

Ett särskilt ekonomiskt stöd finns för utbyggnad av källsortering i flerfamiljshus under åren 2005 – 2006. Fastighetsägare kan få upp till 30 % av kostnaden för att inrätta källsorteringsutrymme i flerbostadshus. De större fastighetsägarna i kommunen kontaktas och informeras om denna möjlighet. Bostadsbolaget STUBO har byggt ut källsorteringen vid sina fastigheter.

Fördelningen av återvinningsstationerna är sådan att de mindre orterna har fått var sin. Detta har lett till att det i centralorten Ulricehamn finns förhållandevis få, när man jämför antalet boende per återvinningsstation. Butiksnära lokalisering saknas i centralorten vilket ytterligare försvårar för rörelsehindrade och hushåll utan bil. I södra delen av Ulricehamn expanderar boendet, men i söder liksom centralt i Ulricehamn är det få stationer. En utredning ur tillgänglighetssynpunkt och lämplig lokalisering av återvinningsstationerna bör göras. Härvid beaktas boendenära/-butiksnära placering och samarbete med stora fastighetsägare om tillgång till källsortering.

I de reviderade förordningarna om producentansvar för förpackningar och returpapper, som trädde i kraft 1 januari 2005, har kommunerna fått ett informationsansvar till hushållen. Enligt förordningarna ska informationen upplysa om följande:

- Syftet med insamlingen.
- Skyldigheten att sortera och anvisningar om hur sorteringen går till.
- De insamlingssystem som hushållen har tillgång till.
- De återvinningsresultat som sorteringen bidrar till.

I förordningarna står det även att producenterna ska vid samrådet med kommunen lämna de uppgifter som kommunen behöver för att kunna informera hushållen. Kommunen ska i sin tur vid samrådet ge producenterna möjlighet att lämna synpunkter på utformningen av informationen

Kommunerna ska utöva tillsyn över att producenterna följer kraven i lagstiftningen. Hushållens behov av ett lämpligt insamlingssystem med en god service ska tillgodoses. Naturvårdsverket har gett ut en handbok i hur kommunerna kan utföra tillsyn över att hushållen får tillgång till insamlingssystem med en bra service och att producenterna utformar förpackningar som är resurssnåla och återvinningsbara. Tillsynen följer tillsynsplanen över att tillverkarna (de som fyller förpackningarna) följer lagstiftningen.

3.1.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- De större fastighetsägarna i kommunen kontaktas och informeras om möjligheten till bidrag för källsorteringsutrymme. (2006)
- Årlig uppföljning av mängden förpackningsavfall inom kommunen och hur uppsatta mål nås. (2007-)
- Uppdatera informationen om producentansvarsavfall på kommunens hemsida samt i miljökalendern minst en gång per år. (2007-)
- En enkät om hushållens inställning till fastighetsnära hämtning av förpackningsavfall genomförs. (2007)
- Tillgänglighet och lämplig lokalisering av återvinningsstationer utreds med beaktande av boendenära/butiksnära placering och samarbete med stora fastighetsägare. (2007)

3.2 Elektriska och elektroniska produkter

3.2.1 Nuläge

Från och med den 13 augusti 2005 utökades producentansvaret för elektriska och elektroniska produkter. Det betyder att producenter bland annat ska märka sina produkter, tillhandahålla ett system för insamling av el-avfall samt se till att avfallet återanvänds, återvinns eller tas om hand på något annat miljömässigt godtagbart sätt. Det föreskriver förordningen (2005:209) om producentansvar för elektriska

och elektroniska produkter. Förordningen baseras på direktiv 2002/96/EG, WEEE-direktivet, som nu genomförs i alla medlemstater i EU.

Naturvårdsverket har även gett ut nya föreskrifter (2005:10) om yrkesmässig förbehandling av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter. Föreskrifterna innehåller bestämmelser om hur allt el-avfall ska behandlas, inte bara det som omfattas av producentansvar.

El-Kretsen är näringslivets servicebolag för insamling och återvinning av elektriska och elektroniska produkter. El-Kretsen ägs av 20 branschorganisationer. Verksamheten finansieras genom avgifter från producenterna.

El-Kretsen har avtal med landets samtliga 290 kommuner, som på de bemannade mottagningsstationerna tar emot uttjänta elprodukter. På mottagningsstationerna lämnas elprodukterna i burar på speciellt anvisade platser. Produkterna sorteras i fem huvudtyper innan de transporteras vidare. Kommunerna sköter mottagningen av el-avfall, medan El-Kretsen svarar för borttransport, förbehandling och återvinning. Samarbetet ger ett rikstäckande system som kommunerna och producenterna kallar *elretur*. Insamlade mängder enligt statistik från El-Kretsen AB framgår av **tabell 3:2**.

För verksamheter (företag, myndigheter, institutioner m.fl.) gäller andra inlämningsrutiner än för hushåll. Verksamheter kan normalt lämna in sitt el-avfall på en plats i varje kommun (i Ulricehamn återvinningscentralen) eller direkt till en av El-Kretsen AB avtalade förbehandlingsverksamheter. Verksamheter har endast rätt att lämna in uttjänta el-produkter i samband med att ny vara försålts. Denna regel benämns i §5 i förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter

(2000:208) som ”gammal för ny” eller ”ett mot ett”-regeln. Regeln innebär att verksamheter, som köpt nya produkter har rätt att lämna in högst lika många produkter som de köpt nya. De inlämnade el-produkterna skall ha motsvarande funktion som de som köpts, men behöver inte vara av samma varumärke. Verksamheter som vill lämna ifrån sig el-avfall utan att byta in det vid nyköp får själva stå för kostnaderna.

Tabell 3:2. *Insamlingsresultatet för Ulricehamns kommun för år 2005 enligt statistik från El-Kretsen AB.*

Insamlat material	Hela riket			Ulricehamn		
	Antal	Vikt kg	Antal/inv. Vikt/inv.	Antal	Vikt kg	Antal/inv. Vikt/inv.
Lysrör	8 929 826	1 785 968	0,99	20 043	4 009	0,90
Lågenergilampor	5 886 809	394 403	0,65	10 820	725	0,48
Glödlampor	12 886 532	257 662	1,43	26 222	524	1,17
Diverse elektronik		62 356 705	6,92		126 518	5,86
Vitvaror	774 465	36 249 049	4,02	2 190	101 481	4,54
Kyl & frys	210 306	10 515 300	1,17	420	21 000	0,95
Totalt			12,38			11,38

Elavfall tas emot vid återvinningscentralen på Övreskog. Vitvaror samt kyl och frys kan hämtas mot särskild taxa.

3.2.2 Framtid

Insamlingen tycks fungera ganska bra om man ser till insamlingsresultatet även om Ulricehamn ligger något under riksgenomsnittet på flera av produkterna.

Några förändringar av insamlings servicen planeras inte. Förbättrad information om sortering och återvinning bör dock genomföras och informationen föreslås lyftas fram på hemsidan och i miljökalendern.

3.2.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Informationen om elavfall förbättras på hemsidan och i miljökalendern. (2007)

3.3 Däck

3.3.1 Nuläge

År 1994 bildade däckbranschen Svensk Däckåtervinning AB, SDAB. Bolaget är branschens svar på förordningen om producentansvar för däck (1994:1236) och har till uppgift att organisera insamlingen och återvinningen av alla uttjänta däck. SDAB representerar också däckbranschen gentemot myndigheterna. Bolaget ägs av Däckleverantörernas Förening och Däckspecialisternas Riksförbund DRF med regummeringssektionen RS.

Sedan den operativa starten i januari 1995 har varje år mellan 90 och 100 procent av alla uttjänta däck samlats in. De senaste åren är insamlings- och återvinningsgraden praktiskt taget 100 procent.

Konsumenterna tar sitt miljöansvar genom att betala en återvinningsavgift vid köp av nya däck.

Däck tas inte emot vid återvinningscentralen. När en privatperson vill bli av med sina uttjänta däck måste gummiverkstaden ta emot dem. Det finns dock ett annat viktigt villkor: Däcken som lämnas in ska vara demonterade från fälgen! Sitter

däcken kvar på fälgen har verkstaden rätt att ta en mindre avgift för att demontera dem.

Från verkstäderna hämtas däcken av SDAB.

3.3.2 Framtid

Särskild information om däck bör införas på hemsidan och i miljökalendern.

3.3.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Särskild information om däck införs på hemsidan och i miljökalendern. (2007)

3.4 Bilar

3.4.1 Nuläge

Sverige var först i Europa med att införa ett producentansvar (förordning SFS 1997:788) för personbilar i januari 1998. Producentansvaret omfattar bilar som registrerats (för första gången) efter den 31 december 1997. Det innebär att tillverkaren eller den som fört in en bil i Sverige är skyldig att ta emot den och att se till att material och komponenter från bilen återanvänds, återvinns eller tas om hand på något annat miljömässigt godtagbart sätt. Efter 1 januari 2007 ska alla bilar kunna lämnas gratis till en producent.

Uttjänta bilar skall omhändertas av ett auktoriserat bilskrotningsföretag.

För att underlätta återanvändning och återvinning ska en producent redovisa vilka material och komponenter samt kemiska produkter som finns i de bilar som producenten tillverkat eller fört in i Sverige. Producenten ska se till att bilskrotare enligt bilskrotninglagen på skäliga villkor får tillgång till anvisningar om demontering med mera.

För att reglera på vilket sätt bilen skrotas, hur de olika delarna tas om hand och vilka som får utföra detta finns bilskrotninglagen och bilskrotningsförordningen. Dessutom ger Naturvårdsverket, med stöd av miljöbalken, ut föreskrifter och allmänna råd om bilskrotningsverksamheten.

Att överge en uttjänt bil eller förvara den på ett sätt som inte är förenligt med miljöbalken är ett miljöbrott, oavsett var den står. Skrotbilar är farligt avfall innan de vätskor och komponenter som är skadliga för miljön har avlägsnats.

3.4.2 Framtid

Enligt producentansvaret för bilar måste 85 procent av bilens tjänstevikt återanvändas eller återvinnas, varav 80 procent som återanvändning eller materialåtervinning. Fr o m 2015 ska andelen ligga på 95 procent, varav 85 procent som återanvändning eller materialåtervinning. Andelarna beräknas på bilens tjänstevikt och utgör ett genomsnitt per producent och år.

De uppskattningsvis 350 000 uttjänta och övergivna skrotbilar som finns i t ex skogar, sjöar, bostadsområden och längs vägar runtom i vårt land utgör idag ett växande miljöproblem. För att rensa bort skrotbilarna, öka medvetenheten om deras negativa miljöpåverkan och få fler att skrota sina bilar på rätt sätt, driver Stiftelsen Håll Sverige Rent en skrotbilskampanj.

Håll Sverige Rent

Håll Sverige Rent leder, samordnar och administrerar Skrotbilskampanjen som pågår mellan den 29 mars 2004 och den 31 december 2006. Kampanjen genomförs i samarbete med Folksam och landets kommuner. Den vänder sig till allmänheten som har möjlighet att rapportera in egna eller övergivna skrotbilar. Kampanjen lanseras länsvis. För Västra Götalands län startade den de 16 mars 2005.

Håll Sverige Rent driver också, i samarbete med återvinningsföretaget Stena Gotthard, en kampanj som ska rensa Sverige från lantbruksskrot. Den ger lantbrukare och allmänhet möjlighet att enkelt och kostnadsfritt anmäla metallskrot för upphämtning och återvinning. Inom Västra Götaland pågår kampanjen sedan den 31 mars 2005.

3.4.3 Åtgärder

Inga

3.5 Blybatterier tyngre än 3 kg

3.5.1 Nuläge

För blybatterier som väger över tre kilo och för varor med inbyggda miljöfarliga batterier finns också ett producentansvar. Detta innebär att den som säljer dessa produkter är skyldig att ta tillbaka dem och se till att de transporteras till en godkänd upparbetningsanläggning.

Returbatt AB administrerar insamling och återvinning av förbrukade blybatterier i Sverige. Returbatt samarbetar med ca 200 insamlare utspridda över landet. Verksamheten finansieras av en miljöavgift som varje batterileverantör betalar in till Naturvårdsverket.

Idag är varenda bensinstation, bilverkstad och tillbehörsbutik som säljer bilbatterier skyldiga att ta emot förbrukade batterier och förvara dem på förevisat sätt till dess att några av de företag som sköter transport hämtar upp dem.

I Ulricehamn kan blybatterier också lämnas till Skrotfrag AB. Under 2005 tog man hand om 22 ton batterier.

Hushållen kan lämna blybatterier till återvinningscentralen på Övreskog, som tog emot 31,4 ton under 1995.

Alla förbrukade blybatterier i Sverige transporteras till återvinningsanläggningen hos Boliden Bergsöe i Landskrona. Här omarbetas batteriskrotet till nytt bly i form av blylegeringar.

3.5.2 Framtid

I Sverige finns ett mål som anger att minst 95 procent av blybatterierna skall samlas in. Returbatt har kunnat påvisa en hög insamlingsgrad och lever upp till insamlingsmålet.

3.5.3 Åtgärder

Inga

4 ÖVRIGT AVFALL

4.1 Avfall från jordbruk, jakt och skogsbruk

4.1.1 Nuläge

Antalet yrkesverksamma inom jord- och skogsbruk i Ulricehamn är stort i förhållande till riket; drygt 400 personer (4,7 % av antalet sysselsatta) varför näringen spelar en viktig roll för både sysselsättning och de natur- och landskapsvärden jordbruket representerar. Årligen produceras cirka 375 000 skogskubikmeter av skogsägarna i Ulricehamns kommun vilket gör kommunen till den näst största leverantören av virke i Västra Götalands Län.

I Ulricehamn finns också exempel på framgångsrika trädgårdsföretag med inriktning på blomsterodling. Bland de större producenterna återfinns Henrikssons Blomsterproduktion AB med omfattande odling av snittblommor. Rörelserna omfattar också en betydande grossistverksamhet.

Agroenergi AB, ett företag i lantmännenkoncernen, har en fabrik i Ulricehamn. Här produceras pellets, pulver och fjärrvärme. Man paketerar också pellets i 16 kg säckar. Produktionskapaciteten uppgår till följande:

- 45 000 ton pellets
- 45 000 ton pulver
- 40 GWh fjärrvärme, varav 25 GWh spillvärme

Fabriken byggdes 1981 och användes då endast till pulverproduktion. 1994 utökade man med pelletsproduktion som sattes i drift 1995. Hösten 2001 installerades en helautomatisk säckningsutrustning för 16 kilos säckar pellets. År 2003 kompletterades fabriken med fjärrvärmeleverans. Råvaran utgörs av sågspån och kutterspån.

Stallgödseln utgör den alldeles övervägande delen av de naturliga organiska restprodukterna. För stallgödsel finns relativt väl fungerande hanterings- och spridningsteknik.

Det finns ett frivilligt åtagande om återvinning av lantbruksplast. Avfallsplasten materialutnyttjas till 57 % i snitt för Sverige.

Lantbrukets plastavfall lämnas till Svepretur AB. De samlar in kampanjvis via LRF varje år vid ett eller två tillfällen. Insamling sker via utvalda bemannade mottagningsplatser. Plasten sorterar i flera fraktioner. Växtskyddsförpackningar går till förbränning.

Små lantbruk lämnar farligt avfall till Övreskog, mestadels spillolja. Större lantbruk, de med större mängder, beställer hämtning av entreprenör eller utnyttjar

insamlingskampanjer via LRF. Det förekommer sällan rester av växtskyddsmedel som farligt avfall eftersom det brukar användas slut i fält.

4.1.2 Framtid

Målet för hantering av organiska restprodukter bör vara att återföra växtnärings- och mullråämnen till odlingsjorden så nära uppkomststället som möjligt.

Skogsbrukets avfall utgörs av sågspån, så kallad grot (grenar och trädtoppar) och annat spill. Målsättningen är att öka användningen av avfallet till energiproduktion.

Avfallshanteringen från jord- och skogsbruk fungerar väl.

4.1.3 Åtgärder

Inga

4.2 Avfall från textil- och beklädnadsindustri

4.2.1 Nuläge

Antalet yrkesverksamma inom textil- och beklädnadsindustrin i Ulricehamn är mycket stort i förhållande till riket; 8,9 % av antalet sysselsatta jämfört med 0,4 % för Sverige som helhet.

Vid framställningen av textil uppstår spill som idag deponeras eller förbränns. En alltför liten andel återvinns på annat sätt. En ökad återvinning skulle bland annat kunna minska behovet av import av halvfabrikat till tillverkningen av olika produkter.

Deponeringen kommer att upphöra helt eftersom det nu är förbjudet att deponera organiskt avfall. Möjligen deponeras vissa fraktioner fortfarande på dispens. Vissa typer av textilavfall ställer till problem vid bränsleinmatningen i avfallsförbränningsanläggningar. Förbränning av textilavfall som avfallsbränsle är dessutom en mycket dyr lösning.

För att åstadkomma en miljöriktig hantering av textilavfall bildades 1996 ett nätverk kallat "Nätverk Textilt Spill", som är ett samarbete mellan Ulricehamns kommun, IFP Research AB (Nationellt industriforskningsinstitut inom fiber, textil, plast och gummi) samt numera närmare 30 företag från möbel och textilindustrin. Man arbetar med olika projekt för att undersöka hur restfraktioner från textilindustrin exempelvis kan bli värdefull textil fiberråvara, användas som råvara

för tillverkning av olika produkter eller förädlas till biobränsle. Förbränningen som avfall måste minimeras om inte annat så av kostnadsskäl.

I Sverige uppkommer drygt 30 000 ton textilavfall per år och inom Göteborg-Borås-Ulricehamns-regionen cirka 5 000 ton/år, varav uppskattningsvis cirka 1 500 ton/år inom Ulricehamns kommun.

4.2.2 Framtid

Den svenska textilindustrin står inför stora omställningar i sin verksamhet. Den ökande importen från lågprisländer sätter press och ställer särskilda krav på produktion och produktutveckling. Det är också viktigt att man hittar lösningar på avfallsfrågan som är ekonomiskt intressanta och samtidigt miljöriktiga. Flera projekt pågår för närvarande, bland annat följande:

I samarbete mellan IFP Research AB och SP (Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut) utvecklas metoder för kvalitetssäkring av olika typer av textilavfall i syfte att kunna avskilja olika kvalitéer för återvinning. Efterfrågade höga kvalitéer av textilavfall betingar ett högt pris.

Plaströrsproducenten Pipelife AB med fabrik i Ölsremma, Tranemo kommun, tillverkar bland annat dräneringsrör med filter av kokosfibrer. Idéer finns att i stället tillverka filtret av textillump, vilket skulle bli mycket billigare. Pengar söks för ett utvecklingsprojekt.

I samverkan med Agroenergi AB testas att använda vissa textilfraktioner, som inte går att materialåtervinna, som tillsats vid pelletstillverkningen. Bränslet måste godkännas som biobränsle.

Idéer finns också att använda upparbetat textilavfall i möbel- och bilindustrin. Detta projekt är dock vilande för närvarande.

Ambitionen är att hitta hållbara kretsloppslösningar på avfallsproblemet inom textil- och beklädnadsindustrin.

4.2.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Kommunen arbetar aktivt vidare i "Nätverk Textilt Spill" och försöker på olika sätt stödja projekt för ökad återvinning av textilavfall. (2007-)

4.3 Avfall från el-, gas-, ång-, hetvatten- och vattenförsörjning samt avloppsrening och renhållning

4.3.1 Nuläge

Någon el- eller gasproduktion som ger upphov till avfall finns inte i kommunen.

I Ulricehamn finns 9 vattenverk, 14 avloppsverk, 10 tryckstegringsstationer, 14 högreservoarer och 41 avloppspumpstationer. Driften vid verken sköts av UEAB.

Det stora avfallsproblemet för avloppsverken är avloppsslammet. I avloppsverken i Timmele och Ulricehamn finns avvattningsutrustningar. I Timmele och Gällstad behandlas slam från enskilda anläggningar. I Timmele och i mindre omfattning i Ulricehamn behandlas dessutom våtslam från övriga avloppsverk i kommunen. Vid avloppsreningsverket i Ulricehamn föregås avvattningen av rötning. Gasen renas och används till fordonsdrift.

Efter avvattning transporteras slammet till avfallsanläggningen för användning som täckmassor. Mängden avvattnat slam uppgår till cirka 4 000 ton per år.

Gallerrens från avloppsverken tvättas och går till förbränning.

Agroenergi AB har en fabrik i Ulricehamn där man producerar pellets, pulver och fjärrvärme. Fjärrvärmeproduktionen startade 2003 och uppgår till 40 GWh varav 25 GWh spillvärme. Mängden aska uppgår till cirka 80 ton per år. Askan innehåller höga mängder krom. Företaget utreder orsaken till detta. Målsättningen är att askan återförs till skogen. För närvarande körs askan till deponi för farligt avfall.

Mängden aska från övriga bibränsleanläggningar uppgick 2005 till cirka 10 ton och användes för avjämning av deponin på Övreskog.

4.3.2 Framtid

Under några år framöver kan avvattnat slam användas för sluttäckning av deponin på Övreskog. Den långsiktiga målsättningen måste dock vara att slammet ska användas som gödningsmedel. Slammet klarar dock inte de krav som är uppställda för att det ska vara godkänt för spridning på åkermark. Arbetet med att förbättra slamkvalitén ska fortsätta.

Det slam som inte kan användas på Övreskog transporteras till andra lämpliga anläggningar i regionen för till exempel tillverkning av anläggningsjord.

Kommunen avses inte att anlägga och driva någon egen anläggning för omhändertagande av det avvattnade slammet.

Målsättningen är att askan från de bibränsleeldade anläggningarna ska i första hand användas som gödningsmedel i skogen. Askan kan också utnyttjas för att ersätta naturmaterial. Inom Värmeforsk, som är en sammanslutning av värme- och elproducenter m fl, finns ett särskilt forsknings- och utvecklingsprogram, askprogrammet, för miljöriktig användning av aska från energiproduktion.

4.3.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Arbetet med att förbättra slamkvalitén fortsätter med målet att slammet ska kunna användas som gödningsmedel inom jordbruket. (2007-)
- Slammet används tills vidare till sluttäckning av deponin på Övreskog, men också andra avsättningsmöjligheter inventeras och tas i anspråk vid behov. (2007)

4.4 Avfall från byggverksamhet

4.4.1 Nuläge

Detta avfall innefattar avfall från nybyggnad och anläggningsverksamhet, avfall från rivnings- och ROT-verksamhet samt jord- och schaktmassor.

Bygg- och fastighetssektorn har tagit på sig ett frivilligt miljöansvar i stället för producentansvar. För att skapa ett heltäckande och samordnat engagemang inom bygg- och fastighetssektorn bildades 1994 Byggsektorns Kretsloppsråd - ett omfattande nätverk med representanter från hela sektorn. Kretsloppsrådet är en ideell förening med syftet att "byggsektorn genom ett frivilligt åtagande, skall uppnå ett trovärdigt, effektivt, systematiskt och samordnat miljöarbete som leder till ständiga miljöförbättringar. Åtagandet bygger på samverkan med myndigheterna, har lagstiftningen som bas och fungerar enligt marknadsekonomiska principer". Den ideella föreningen har ett trettiotal medlemmar; ledande organisationer inom bygg- och fastighetssektorn.

Tidigare handlingsplan som gällde för 1996 – 2000, har ersatts av Miljöprogram 2010. Miljöprogrammet innebär att sektorn vill ta ansvar för en hållbar utveckling genom att arbeta med företagens, organisationernas och människornas eget engagemang och enligt marknadsekonomins spelregler. För att på det lokala planet föra ut kunskapen om Byggsektorns åtagande och Byggsektorns miljöprogram har lokala kretsloppsråd bildats. I dag finns 13 stycken lokala kretsloppsråd, dock inget inom Västra Götalands-regionen.

Sortering för återanvändning och återvinning sker ute på byggarbetsplatserna. Den störste avfallsentreprenören i kommunen är SITA, som kör avfallet till Göteborg för eventuell ytterligare sortering och återvinning samt till Skara för deponering.

Total uppkomst av bygg- och rivningsavfall inom Ulricehamns kommun är cirka 2 000 ton/år exklusive jord- och schaktmassor. Mängden är mycket beroende på antalet nybyggnationer.

Vid Övreskog mottagna mängder under 2005 redovisas i *tabell 4:1*. Från och med 2006 används inert material för avjämning av deponin på Övreskog.

Tabell 4:1. Bygg- och rivningsavfall mottaget vid Övreskog under 2005.

Avfallslag	Mängd, ton	Återvinning/bortskaffning
Byggavfall, flisbart trä	1360	Biobränsle
Byggavfall, övrigt brännbart	50	Avfallsbränsle
Byggavfall, inert	10	Deponering/avjämning
Rivn avfall, flisbart trä	295	Biobränsle
Rivn avfall, btg, tegel mm	58	Deponering/avjämning
Rivn avfall, asbest	7	Deponering
Totalt	1780	

Cirka 1 000 ton schaktmassor användes som avjämningsmassor och dylikt på deponin på Övreskog.

Det är dock ett problem att bli av med jordmassor i samband med exploatering och nybyggnad, särskilt stubbar och vegetationsmassor. Miljö- och samhällsbyggnadskontoret bör få i uppgift att löpande planera för användning av överskottsmassor och inert avfall som konstruktionsmaterial och för anläggningsändamål på lämpliga ställen i Ulricehamn i samband med exploatering och byggande. I första hand ska massorna användas inom aktuellt område.

Rivningsplaner begärs in av byggnadsinspektören vid ansökan om rivningslov. Miljöbesiktningsprotokoll skall då fyllas i. Protokollet är en lista på farligt avfall som kan förekomma i byggnader (bla PCB, kvicksilver, freoner, bly). Uppskattade mängder skall anges liksom mottagare. Om sökanden även uppger att de vill använda en del annat avfall (ej farligt) till anläggningsändamål, eller fylla igen källaren på fastigheten eller elda avfall/byggnad hänvisas till miljöinspektör för handläggning av detta.

Kommunen har utarbetat råd och riktlinjer för kretsloppsanpassat bygg- och rivningsarbete. Materialet är gammalt och bör revideras.

4.4.2 Framtid

I byggsektorns miljöprogram 2010 anges bland annat följande övergripande mål:

- Mängden byggavfall som deponeras ska fram till år 2010 ha minskat till hälften jämfört med år 2004.
- Användningen och de negativa effekterna av ämnen som från miljö- och hälsosynpunkt betraktas som oönskade i byggsektorn ska till år 2010 reduceras till ett minimum. I det befintliga beståndet ska en sanering av särskilt utpekade ämnen påbörjas.

Lokalt kretsloppsråd för byggsektorn saknas inom Västra Götalands-regionen.

Det är viktigt att få fram lokala entreprenörer som arbetar med återvinning av bygg- och rivningsavfall.

4.4.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Löpande planering för användning av överskottsmassor och inert avfall som konstruktionsmaterial och för anläggningsändamål på lämpliga ställen i Ulricehamn. (2007-)
- Lokala aktörer och entreprenörer som verkar för återvinning och en kretsloppsriktad marknad stöds. (2007-)
- Kommunen ska verka för att ett lokalt kretsloppsråd inom byggsektorn bildas i regionen. (2007)
- Råd och anvisningar för kretsloppsanpassat byggande revideras. (2007)

4.5 Övrigt avfall från handel och industri

4.5.1 Nuläge

Uppkomsten av övrigt verksamhetsavfall inom kommunen uppskattas till cirka 6 000 ton per år. Då ingår inte sådant avfall som är jämförligt med hushållsavfall, vilket redovisas under rubriken kärl- och säckavfall (se 2.3).

Verksamhetsavfallet återvinns i mycket hög utsträckning. I synnerhet gäller det skrot från bland annat verkstadsindustrin. Brännbart avfall går till förbränning. De stora företagens avfallshantering fungerar bra.

Speciella industrier med stora mängder avfall eller någon sorts problemavfall finns inte inom kommunen. Möjligen kan nämnas att ett par företag har ett slamavfall, som har hög TOC-halt och därmed problem med de nya deponeringsreglerna.

Av speciellt intresse är avfallet från bensinstationerna, som har förhållandevis stor andel farligt avfall, såsom batterier, oljor, avfall från oljeavskiljare och tvätthallar med mera. Bensinstationer och tvättanläggningar och en del andra skall varje år skicka in en oljeavskiljarrapport till miljö- och samhällsbyggnadskontoret. I rapporten redovisas antal biltvättar, kemikalieförbrukning och tömning av slamrännor, slambrunn, oljeavskiljare och detaljtvätt. För tömning redovisas dag, volym, transportör, mottagare men även om det är topsugning eller hela volymen. Tillsynen av detta område är för närvarande inte den högst prioriterade.

4.5.2 Framtid

Många små företag i kommunen, skulle behöva få legal tillgång till återvinningscentralen. Det skulle ge bättre möjlighet till förbättrad sortering och återvinning. Ett sätt som införts på andra håll är att erbjuda ett särskilt företagskort som berättigar till användning av återvinningscentralen mot en skälig kostnad. En lösning av småföretagens problem med avfallsåtervinning föreslås utredas och genomföras.

4.5.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- En lösning av småföretagens problem med avfallsåtervinning och tillgång till återvinningscentralen föreslås utredas och genomföras. (2007-)

5 SAMMANSTÄLLNING AV AVFALLSMÄNGDER

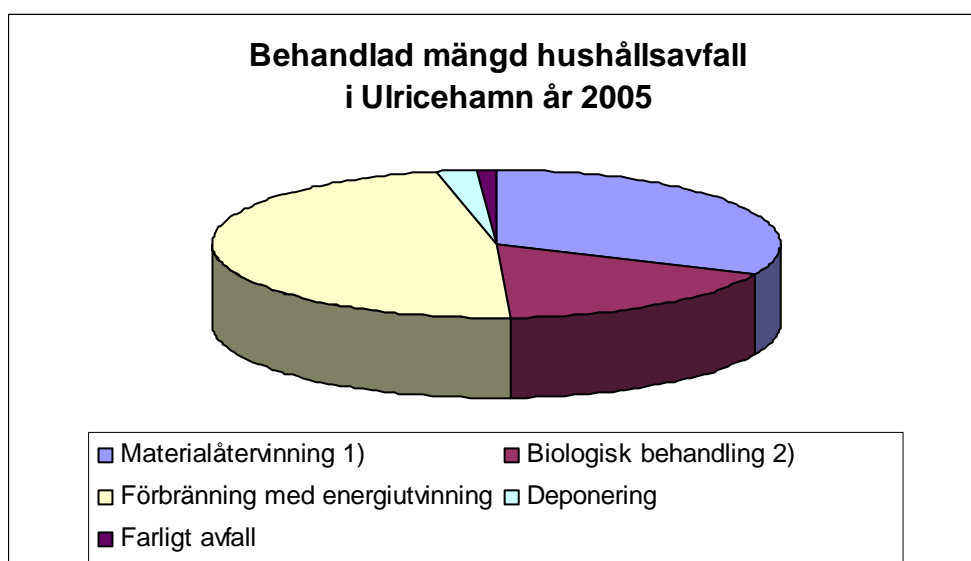
En sammanställning av nuvarande hushållsavfallsmängder och behandling redovisas i **tabell 5:1 och figur 5:1**. Det mål för hushållsavfallsmängder och behandling som Ulricehamns kommun vill uppnå, bland annat med hjälp av denna avfallsplan, redovisas i **tabell 5:2 och figur 5:2**.

Nuläge och mål för avfallshanteringen i stort inom kommunen redovisas också i del 1 av avfallsplanen, **figur 2:1 och figur 4:1**.

Tabell 5:1. Behandlad mängd hushållsavfall år 2005.

Behandlad mängd hushållsavfall	Sverige (enligt RVF)			Ulricehamn		
	Ton	Kg/person	%	Ton	Kg/person	%
Materialåtervinning	1 474 280	162,9	33,9	¹⁾ 3 220	143,9	31,6
Biologisk behandling	454 450	50,2	10,5	²⁾ 1 800	80,4	17,6
Förbränning med energiutvinning	2 181 890	241,2	50,2	4 850	216,7	47,5
Deponering	210 110	23,2	4,8	230	10,3	2,3
Farligt avfall	26 400	2,9	0,6	100	4,5	1,0
Totalt	4 347 130	480,5	100,0	10 200	455,7	100,0

- 1) Förpackningar och returpapper (2720 ton/år), elektronikavfall, vitvaror och kyl&frys (250 ton/år) samt metall från hushållsavfall (250 ton/år) ingår.
 2) 800 ton från hemkompostering ingår.

Tabell 5:2. Målsättning (2010) för mängden hushållsavfall och behandling i Ulricehamn.

Behandlad mängd hushållsavfall	Ulricehamn (målsättning)		
	Ton	Kg/person	%
Materialåtervinning	4 100	186,4	38,7
Biologisk behandling	¹⁾ 2 500	113,6	23,6
Förbränning med energiutvinning	3 700	168,2	34,8
Deponering ²⁾	200	9,1	1,9
Farligt avfall ²⁾	100	4,5	1,0
Totalt	10 600	481,8	100,0

¹⁾ 1 200 ton från hemkompostering ingår samt 300 ton från insamling av det organiska avfallet från affärer, restauranger m. m.

²⁾ Deponering/behandling utanför kommunen.

När det gäller övrigt avfall, såsom bygg- och rivningsavfall samt industriavfall, har det inte varit möjligt att få fram några närmare uppgifter om mängder. Bedömda mängder redovisas i **tabell 5:3**. Avfallsmängderna är i hög grad konjunkturberoende, i synnerhet för bygg- och rivningsavfallet. För framtiden räknar vi med ungefär samma mängder som idag. Återvinningsgraden kommer dock att öka ytterligare.

Tabell 5:3. Bedömda mängder övrigt avfall i Ulricehamn år 2005.

Avfallsslag	Mängd, ton/år (uppskattad)
Textil- och beklädnadsindustriavfall	1 500
Slam	4 000
Bygg- och rivningsavfall (exkl. schaktmassor)	2 000
Övrigt verksamhetsavfall	6 000
Totalt	13 500

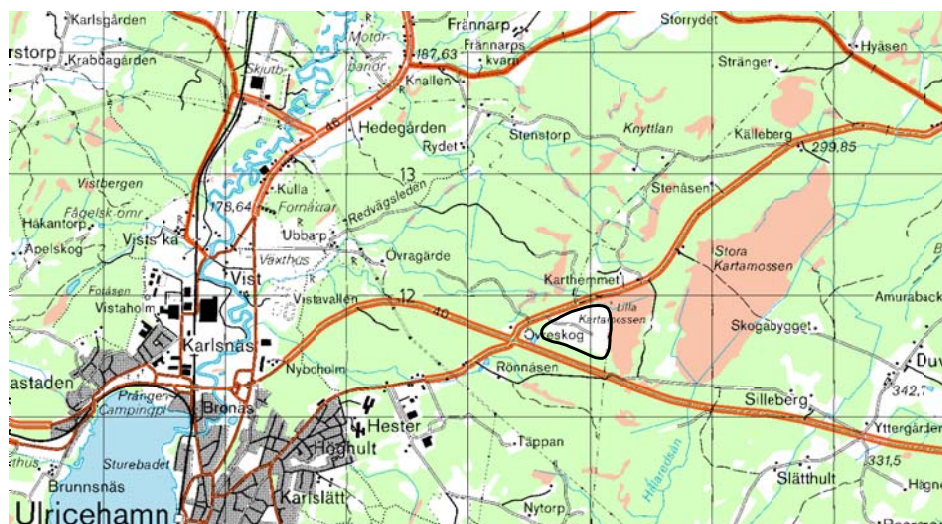
6 AVFALLSANLÄGGNINGAR

6.1 Anläggningar som kommunen ansvarar för

6.1.1 Nuläge

Övreskogs avfallsanläggning

Övreskogs avfallsanläggning är en viktig basresurs för kommunen och är belägen vid Rv 40 nordost om Ulricehamn. Avfallsanläggningen omfattar en yta av ca 12 - 13 ha där ytan för deponi uppgår till cirka 10 ha. Anläggningen togs i drift i början av 1950 - talet och här deponerades förr ca 20 000 ton per år. Under senare år har dock de deponerade mängderna kontinuerligt minskat och har från årsskiftet upphört helt.

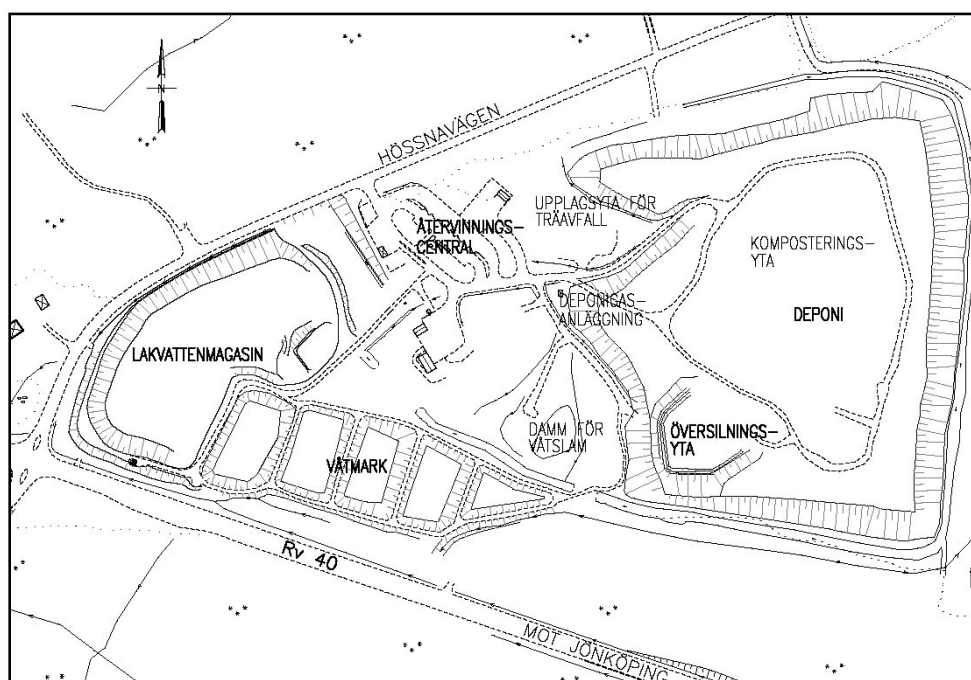

Figur 6:1 Avfallsanläggningen Övreskogs läge.

Inom Övreskog finns återvinningscentral, mellanlagringsstation för farligt avfall, upplagsyta för träavfall, omlastningsramp med komprimator för bl.a. brännbart avfall, komposteringsyta för park- och trädgårdsavfall, damm för våtslam samt anläggningar för lakvattenhantering.

Avfallsanläggningen har ett utbyggt lakvattenhanteringssystem med yt- och lakvattendiken samt en lakvattenbehandlingsanläggning. Från lakvattendiket leds lakvattnet till ett större magasin beläget vid riksväg 40 sydväst om deponeringsytan. Lakvattenmagasinet utnyttjas för maskinell luftning, sedimentation och långtidslagring av lakvatten. Under sommarhalvåret pumpas lakvatten från lagringsmagasinet till en översilningsyta, belägen på en avslutad och sluttäckt del av den gamla deponin. Det översilade lakvattnet samlas upp och leds till en våtmarksanläggning för att behandlas i olika dammar med olika djup och växter. Från våtmarken avleds lakvattnet tills vidare till det kommunala spillvattennätet.

Inom avfallsanläggningen finns även ett utvinningssystem för deponigas, bestående av ett antal gasdräner och brunnar. Ur avfallsupplaget sugts deponigasen till en kompressorstation. Gasen förbränns i en fackla på kompressorstationens tak. Gasutvinningen vid deponin är idag mycket måttlig och den insamlade gasen nyttjas inte i något fjärrvärmenät eller liknande. Det finns idag inga konkreta planer på att nyttiggöra gasen, men på idéstadiet har det föreslagits att eventuellt försörja närliggande industrier med gas för uppvärmning.

Figur 6:2 Avfallsanläggningen Övreskog. Översiktsplan.

Följande verksamheter finns inom Övreskog:

Typ av avfall	Metod	Kapacitet Ton/år	Mottagen mängd Ton/år (2005)
Hushållsavfall	Omlastning	5 000	4 060
	Deponering	0 ¹⁾	230
Verksamhetsavfall	Omlastning	5 000	2 000
	Deponering	0 ¹⁾	75
Skrot	Lager/Omlastning		500
Wellpapp	Lager/Omlastning		152
Tidningar	Lager/Omlastning		228
Ofärgat glas	Lager/Omlastning		38
Färgat glas	Lager/Omlastning		36
Elektronikavfall	Lager/Omlastning		132
Vitvaraor, kyl & frys	Lager/Omlastning		123
Parkavfall o dyl	Kompostering	1 000	920
Träavfall	Flisning	2 000	2 000
Farligt avfall	Mellanlagring	100	100 ²⁾
Oljeskadad jord	Kompostering	150	5
Vätslam	Avvattning	500	370

¹⁾ Deponeringen upphör från och med 2006. ²⁾ Huvudsakligen impregnerat trä, cirka 80 ton/år.

Övreskogs avfallsanläggning klassas enligt följande SNI-koder: 90.002-2, 90.003-1, 90.005-1 och 37-2. Deponeringsverksamheten (90.004-5) har upphört.

Jordmassor samt slam från kommunala avloppsreningsverk tas emot och kommer att användas som konstruktionsmaterial vid sluttäckningen. För närvarande lagras 5 000 ton jord och 1 500 ton slam.

Avfallsanläggningen ligger inom inre skyddsområdet för vattentäkt i Ulricehamn.

6.1.2 Framtid

Övreskog

I princip all avfallshantering i form av omlastning, lagring och behandling förläggs till Övreskog. Här finns personella och maskinella resurser, övervakning och kontroll, lakvattenbehandling, rutiner för miljökontroll och miljörapport etc. En nackdel är att anläggningen utgör skatteområde för deponiskatt. För vissa avfallslag bland annat asfalt, måste man betala skatt när det förs in för lagring, men man får tillbaka skatt när det förs ut. (Detta gäller tills vidare även om deponeringen avslutas).

Avslutningsåtgärderna av deponin vid Övreskog påbörjas. Avfall som är lämpligt för ändamålet, användas som konstruktionsmaterial. Därmed slipper man att betala skatt för det avfallet. Jordmassor som kommer in till anläggningen kan naturligtvis också användas, men bör i första hand läggas över tätskiktet som skyddsskikt. Inom anläggningen finns för närvarande en stor hög med komposterbart material som bland annat innehåller grova grenar. Materialet bör bearbetas och användas vid sluttäckningsarbetena.

En detaljerad plan med ritningar och arbetsbeskrivning upprättas över hur den befintliga deponin ska modelleras. Lämpliga lutningar med mera ska åstadkommas så att tätskikt med skyddsskikt sedan ska kunna byggas etappvis.

Omfattande återvinningsverksamhet samt lagring och omlastning bedrivs redan i dag inom Övreskog. Viss komplettering av denna verksamhet bedöms dock behövas. Följande verksamheter bör utredas närmare:

- Lagring och eventuell krossning av asfalt för återanvändning.
- Lagring av avvattnat slam från avloppsverk för användning vid sluttäckning av deponin eller vidaretransport till behandlingsanläggning på annan plats.
- Behandling av slam från sandfång och rännstensbrunnar.
- Lagring och eventuell krossning av betong, tegel etc. för anläggningsändamål.
- Lagring och eventuell behandling av stubbar.
- Lagring av asbest för vidaretransport till behandlingsanläggning.
- Kompostering av park- och trädgårdsavfall.

I första hand ska verksamheten omfatta sådant som innefattas i det kommunala renhållningsansvaret. Av näringspolitiska skäl kan det därutöver finnas

verksamheter som kommunen bör ta ansvar för. Beslut om inriktning och omfattning tas efter särskild utredning och kompletterande anläggningar byggs ut.

Brännbart hushålls-, verksamhetsavfall körs lämpligen även i framtiden till anläggning för förbränning. Avfall som lämpligen deponeras transporteras till godkänd deponi.

6.1.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- En detaljerad plan för modellering av deponin upprättas. (2006)
- En plan för verksamheten inom Övreskog utarbetas och kompletterande anläggningar byggs ut. (2006-2007)
- Lakvattenbehandlingen följs upp och erforderliga kompletteringar och förändringar genomförs. (2007-)

6.2 Övriga anläggningar

6.2.1 Nuläge

Anläggningar inom kommunen

Utöver de kommunala anläggningarna för avfallshantering finns följande anläggningar och verksamheter inom kommunen.

LBC i Ulricehamn AB

- Sortering av schakt- och jordmassor i Vist
- Matjordstillverkning i Hössna (endast när det finns större mängder lämpliga massor att tillgå)

Torsten Hedin AB

- Plaståtervinning i Timmele genom malning av plaströrsavfall. Granulatet åter till plaströrstillverkaren

SITA i Ulricehamn

- Mellanlagring av glas från ftiab samt planglas. Omlastning av sorterat verksamhetsavfall, wellpapp och returpapper, mellanlagring av el-avfall.

Skrotfrag i Ulricehamn AB

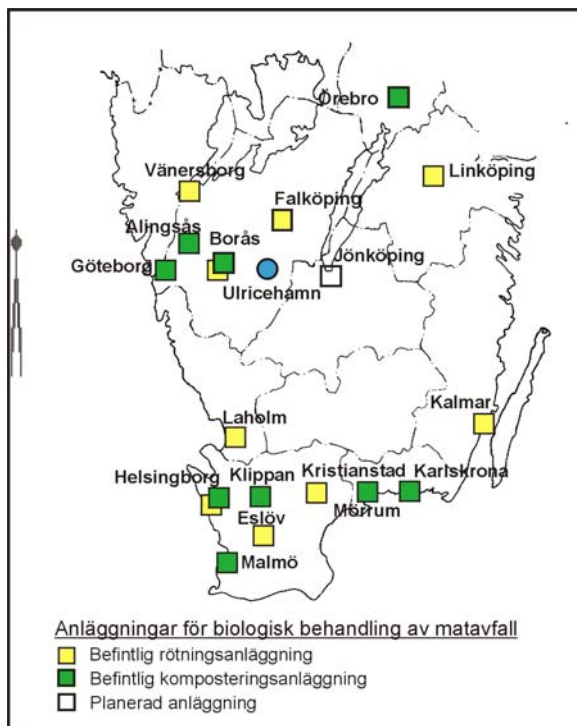
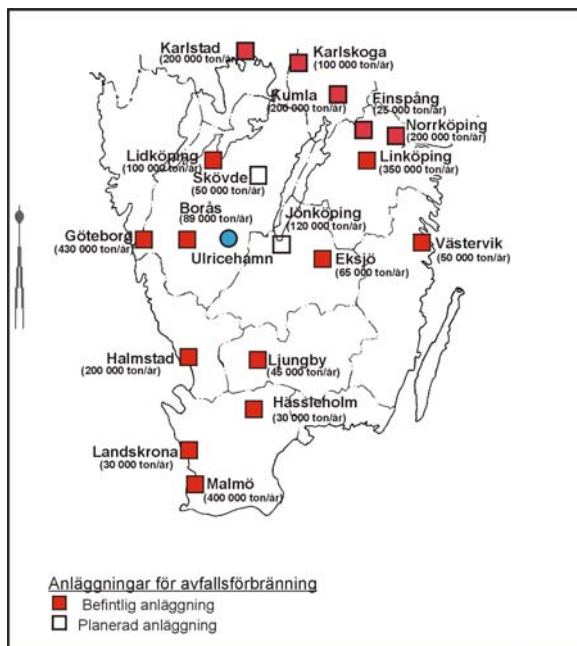
- Mellanlagring av farligt avfall, såsom blybatterier, spillolja, isolerolja (ej PCB), oljeförorenat träspån och lackrester.
- Behandling av tunga fordon, högst 50 ton, dock ej fragmentering.
- Behandling av transformatorer med isolerolja (ej PCB)
- Omhändertagande och avregistrering av skrotbilar (ej fragmentering)
- Mottagning och sortering av industri- och hushållsskrot.

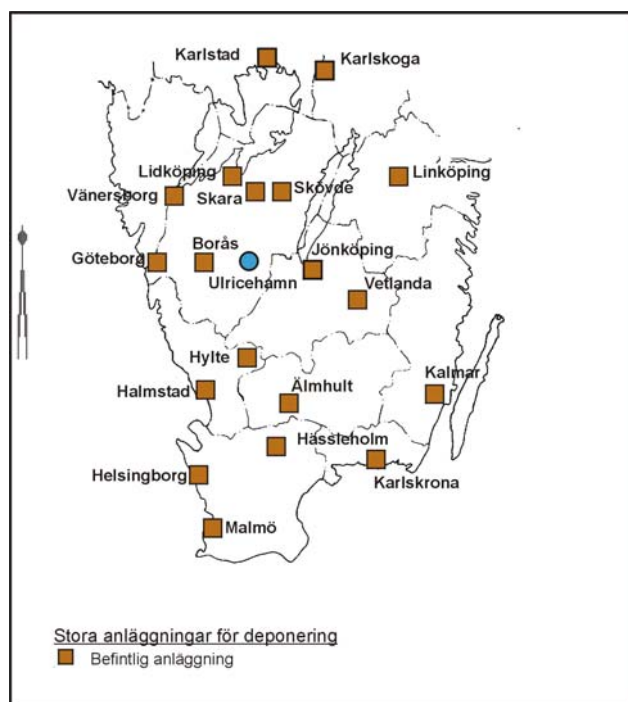

Behandlingen av bilar innebär att bilarna saneras på oljor med mera och pressas. Under 2005 sanerades 435 bilar.

Anläggningar utanför kommunen

Nedan redovisas anläggningar för förbränning, biologisk behandling samt deponering (stora) i södra Sverige (källa RVF, 2005).

6.2.2 Framtid

Kommunen ser positivt på att aktörer och entreprenörer som verkar för återvinning och kretsloppsanpassning är verksamma inom kommunen. Det är bra om det utvecklas en livskraftig lokal marknad. Kommunen ska i första hand ägna sig åt den del av avfallshanteringen som ligger inom det kommunala ansvarsområdet. Se också under rubriken ”**2.1 Organisation**”.

Det finns många stora avfallsbehandlingsanläggningar inom regionen som rimligen också bör kunna räckta till för Ulricehamns behov av avfallsförbränning, biologisk behandling och deponering.

Kommunen bör vid upphandlingar och avtal om avfallsförbränning sträva efter att välja anläggningar med hög verkningsgrad och elproduktion. Anläggningar nära Ulricehamn ska prioriteras för att minska transporterna.

Kommunen bör följa utvecklingen av storskalig biologisk behandling och när tiden är mogen utreda förutsättningarna för kompletterande insamling av organiskt avfall. Av stor vikt är att de produkter som framställs vid behandlingen återanvänds i kretsloppet. (Se kap 2.3 och 2.4).

Kommunen ska vid upphandlingar och avtal om deponering prioritera anläggningar nära Ulricehamn för att minska transporterna. Deponierna ska självklart uppfylla högt ställda miljökrav.

6.2.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Lokala aktörer och entreprenörer som verkar för återvinning och en kretsloppsinriktad marknad stöds. (2007-)
- Vid upphandlingar och avtal om deponering ska kommunen prioritera anläggningar nära Ulricehamn för att minska transporterna. (2007-)
- Vid upphandlingar och avtal om avfallsförbränning ska kommunen sträva efter att välja anläggningar med hög verkningsgrad och elproduktion. Anläggningar nära Ulricehamn ska prioriteras för att minska transporterna. (2011)

7 GAMLA AVFALLSUPPLAG

7.1 Inledning

Naturvårdsverket tog 1983 initiativ till att landets kommuner genom dess miljö- och hälsoskyddsnämnder genomförde en kartering av äldre avfallsupplag. Syftet med karteringen var att lokalisera avfallsupplag som innehåller industriavfall, hushållsavfall och miljöfarligt avfall (kemiskt avfall) och att erhålla en grund för bedömning av avfallsupplagens betydelse ur miljöskyddssynpunkt. Karteringen avsåg främst avfallsupplag som varit i användning under perioden 1940-1970, men även äldre upplag kunde medtagas om det fanns uppgifter som tydde på att de kunde vara av betydelse för miljöskyddet.

7.2 Utförd kartering och åtgärder

7.2.1 Nuläge

Under 1981-82 gjordes en inventering i Älvsborgs län av nedlagda avfallsupplag.

År 1996 gjorde miljökontoret en ny inventering och klassificering av huvudparten av upplagen som skulle ingå i Naturvårdsverkets efterbehandlingsdatabas.

Länsstyrelsen i Västra Götaland uppmanade 2003 alla kommuner i länet att ta fram en politiskt antagen handlingsplan för förorenade områden. Miljö- och samhällsbyggnadskontoret tog i samarbete med Serviceförvaltningen fram ett förslag för perioden 2004-2006 som 2004-01-17 antogs av KS. I planen redovisas förutsättningarna och målsättningen för efterbehandlingsarbetet inom kommunen. I planen redovisas också de nedlagda deponierna (17 st), men uppgifterna baseras på inventeringen och klassificeringen 1996 av 10 stycken av deponierna. Enligt den antagna handlingsplanen planeras inga åtgärder eller undersökningar av deponierna under perioden 2004-2006. Planen skall revideras under slutet av 2006. Den inventering som påbörjades 1996 avslutades av länsstyrelsen 2005 genom att de insamlade uppgifterna och länsstyrelsens klassificering kommunicerades med respektive fastighetsägare. Samtliga deponier placerades i riskklass 3. Uppgifterna finns i en offentlig databas hos länsstyrelsen. Resultatet redovisas i **tabell 7:1**.

I Trädet (Kölabytippen) är det problem med att avfall fortfarande dumpas; gamla möbler etc.

Figur 7:1 Gamla avfallsupplag. Numrering enligt tabell 7:1.

Tabell 7:1. Nedlagda deponier i Ulricehamns kommun.

Riskklass enligt Naturvårdsverkets klassificering:

1 = Mycket stor risk, 2 = Måttligt/stor risk, 3 = Liten risk, 4 = Mycket liten risk.

Upplag	Avfallsslag	Riskklass enligt Lst 2005	Vidtagna åtgärder
Kölabytippen Kölaby-Tostarp 2:2, 7:1	Hushållsavfall Industriavfall Trädgårdsavfall Schaktmassor	3	
Grönahögtippen Nyarp 3:11	Hushållsavfall Industriavfall	3	Täckts med 20-30 cm morän
Marbäck I (Marbäckstippen) Marbäck 13:43	Hushållsavfall	3	Täckts med minst 20 cm morän
Marbäck II Marbäck 1:42	Rivningsavfall	3	Uppstädat
Södra Ving (Hökerumstippen) Ving 10:1	Hushållsavfall Trädgårdsavfall	3	Täckts med 20-30 cm morän
Gällstad (Rännavägstippen) Rännaväg 7:6	Hushållsavfall Industriavfall	3	Täckts 1973 med minst 20 cm finare schaktmassor
Strängseredtippen Gullered Sjögared 5:1	Hushållsavfall Slam	3	Täckts 1976
Södra Säm Vegby 2:9	Hushållsavfall	3	
Dalum Nöre 4:6	Hushållsavfall	3	
Horsäckra I Vedåsla 17:1	Trädgårdsavfall Med mera	3	
Härnatippen, Dammkullen (Brickagården) Härna 3:1	Hushållsavfall	3	Täckts med 5-15 cm morän 1975
Silarp I Silarp 2:18	Lantbruksavfall	3	
Strängsered Strängsered 3:40	Hushållsavfall	3	Täckts med morän och schakt- massor. Används fortfarande för trädgårdsavfall
Timmele I Timmele 22:2	Industriavfall (Timmele färgeri) Byggavfall Trädgårdsavfall	3	
Yttre Vång Yttre vång 14:1	Hushållsavfall Med mera	3	
Älme stad I Gammalstorp 1:2	Hushållsavfall Schaktmassor	3	Täckts med jord
Älme stad II Gisslarp 2:7	Hushållsavfall Schaktmassor	3	
Hestertippen Hester 5:7	Schaktmassor	3	Deponin stängdes 2005

7.2.2 Framtid

Som ovan nämnts har kommunen antagit en handlingsplan som bland annat omfattar de nedlagda deponierna. Enligt den antagna handlingsplanen planeras inga åtgärder eller undersökningar av deponierna under perioden 2004-2006. Planen skall revideras under slutet av 2006.

7.2.3 Åtgärder

Följande åtgärder föreslås genomföras:

- Handlingsplanen för bland annat nedlagda deponier revideras och åtgärder vidtas enligt planen. (2006-)